Бутун дунё пролетарлари, бирлашинглар!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

5-йил чиқиши.
26 ОКТЯБРЬ 1970 й
ДУШАНБА
№ 253 (6122).
Баҳоси 2 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

Колхозчилар, совхозларнинг ходимлари, қишлоқ хўжалиги мутахассислари! Деҳқончилик маданиятини оширингиз! Дон, пахта, қанд лавлаги, картошка, сабзавот ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни янада кўпайтириш учун курашингиз!

(КПСС Марказий Комитетининг Ноябрь Чақириқларидан).

2500 йил

ЮБИЛЕЙГА БАҒИШЛАНГАН КИНОФЕСТИВАЛЬ

Кеча Самарқандда уч кун давом этган Ўзбекистонда ишланган кинофильмлар фестивали тамом бўлди. Фестивалда «Ўзбекфильм» киностудиясида ишланган энг сўнгги киноленталар намойиш қилинди. Жумладан, Комил Ёрматов яратган «Қора консул», Али Ҳамроев яратган «Фавқулодда комиссар» бадиий фильмлари, Малик Қаюмов яратган «Самарқанд ҳамиша мен билан» ҳужжатли фильми томошабинларда катта таассурот қолдирди.

Бир қатор кинотеатрларда шу фильмларнинг яратувчилари билан қизиқарли учрашувлар бўлиб ўтди.

ЙИРИК ИЛМИЙ АНЖУМАН

БУГУН

шаҳримиздан бир группа таниқли олимлар Самарқандда бўладиган табиатшунослик ва техника тарихи бўйича иккинчи Ўрта Осиё конференциясига жўнаб кетдилар. Улар орасида Ўзбекистон ССР Фанлар академияси президенти, СССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси О. С. Содиқов, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси вице-президенти И. М. Мўминов, академиклардан С. Х. Сирожиддинов, В. П. Шеглов, Х. У. Усмонов ва бошқалар бор.

Конференция эртага Самарқанд Давлат университети биносида бошланиб, икки кун давом этади. Унда Ўрта Осиё республикаларидан ҳамда Москва, Ленинград, Боку каби бир қанча шаҳарлардан келган олимлар табиий фанлар ва техника тарихига оид докладлар ўқийдилар.

«САМАРҚАНД АФСОНАСИ»

САМАРҚАНД. Самарқанд опера ва балет театрининг саҳнасида ўн бешинчи асрда ўзбек олими Улуғбек ўзининг машҳур расадхонасини тиклаган ва юлдузлар жадвалини тузган воқеалар жонланди. «Самарқанд афсонаси» деган хореографик премьера шаҳарнинг 2500 йиллигига бағишланди. Бу афсонани балет яратувчи композитор Георгий Мушель билан бирга Тошкент хореография мактабида тахсил кўрган балетмейстер Акбар Мўминов, балет труппаси томошабинларга тақдим қилди.

Театр юбилейга совға қилиб, яна бир премьерани — Ҳ. Раҳимовнинг мамлакатимиз халқлари дўстлигини тараннум қилувчи «Зафар» операсини ҳам совға қилади.

(ЎзТАГ).

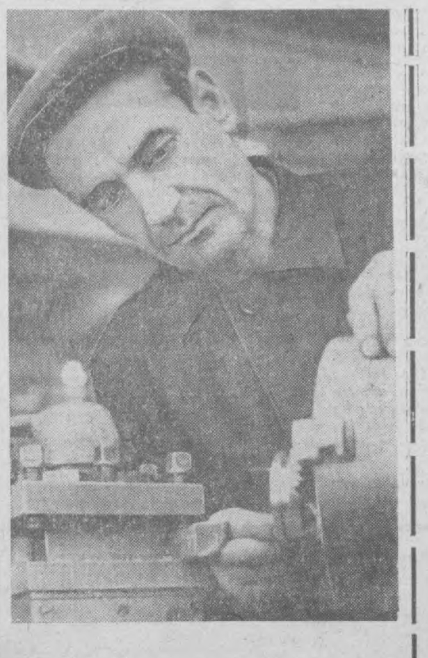

Трактор йиғув заводининг ишчилар коллективи шонли партиямиз анжумани — XXIV съезд шарафига бошланган социалистик мусобақани кун сайин қизитиб меҳнат соҳасида қатор ютуқларни қўлга киритаётир. Қишлоқ хўжалик техникаси учун муҳим буюртмаларни адо этиш ўз вақтида тайёрланмоқда. Корхонанинг кўпгина пешқадам ишчилари шу кунларда бўлғуси йил топшириқларини бажаришга киришганлар.

СУРАТДА: бўлғуси йил топшириқларини адо этаётган илғор токарь коммунистик меҳнат зарбдори Николай Евсеев.

М. Нуриддинов фотоси.

Янги лойиҳалар

ДЎСТЛИК БОҒИ

Пролетариатнинг буюк доҳийси В. И. Ленин туғилиб вояга етган Ульяновск шаҳрида доҳийнинг хотирасига бағишлаб улкан мемориал музей ташкил қилинди. Ана шу музей атрофида Совет Иттифоқи халқларининг дўстлиги ва қардошлигига бағишлаб улкан сайлгоҳ бунёд этиляпти.

Тошкент шаҳар бош плани лойиҳасини тузувчи институт ходимлари куни-кеча ана шу улкан сайлгоҳдан ўрин оладиган Ўзбекистон боғининг лойиҳасини тузиб бўлдилар. Архитектор Ю. Халдеев бошчилигидаги группанинг яратган лойиҳасига кўра, боғ чинакам оромгоҳга айланади. Унда Ўзбекистонда ўсадиган мевали дарахтлар экилади, миллий руҳдаги хиёбонлар ташкил қилинади.

Боғнинг ўртасида ўзбек халқининг миллий ифтихори бўлган «оқ олтин»ни акс эттирувчи мармардан ишланган пахта чаноғи ўрнатилади.

САВДО ТАШКИЛОТЛАРИ УЧУН

«Центросоюз» лойиҳа институтининг Тошкент филиалида республикамиздаги шаҳар ва район марказларида қурилажак савдо ташкилотлари биноларининг янги лойиҳалари ишлаб чиқилмоқда.

Куни-кеча Беруний районида барпо этиладиган савдо базаси лойиҳаси чизиб бўлинди. Янги базада 2850 квадрат метр юзага эга омборхоналар қурилади. Бу бир қаватли биноларда саноат моллари ва озиқ-овқатлар сақланади.

Ғазалкент ва Оржоникидзе районлари марказида қурилажак ресторан бинолари лойиҳалари ҳам тайёр бўлди. Ресторанларнинг ҳар бири бир юз ўттиз олти кишига мўлжалланган бўлиб, кафе, кулинария магазинлари ҳам бор.

Институт инженерлари Тошкент область Бўка райони марказида қурилажак маданий моллар магазини лойиҳасини ишлаб тугатдилар.

Ватанга 4.400.000 тонна пахта берамиз

ҲАШАРЧИЛАР ҲИММАТИ

Халқимизда: «ҳашар — элга ярашар» деган доно нақл бор. Буни яхши тушунган Тошкент молия техникумининг серғайрат студентлари айни кунларда Сирдарё область, Боёвут район, 3-«Боёвут» совхозининг 1-бўлими пахта далаларига чиқиб, пахтакорлар билан бир сафда туриб, фидокорона меҳнат қилишяпти. Бу техникум студентлари бўлим пахтакорларига кўмаклашиб, октябрь ойининг биринчи ўн кунлигида бўлим хирмонига 170 тоннадан ортиқ «оқ олтин» тўкиб, совхознинг кўчма Қизил байроғини олишга муяссар бўлдилар.

Бу серғайрат студентларнинг ёрдамидан бўлим пахтакорлари беҳад миннатдор бўлишмоқда.

ОТАЛИҚ ХЎЖАЛИКДА

КЕЧА

электрон техника заводи ҳашарчилари 170 тоннага яқин «оқ олтин» терганликлари ҳақида завод маъмуриятига маълум қилишди.

Ҳа, электрончилар ўз оталиқларига олган Сирдарё область, Сирдарё районидаги Ильич номли хўжаликда деҳқонларга пахта йиғимтеримида яқиндан ёрдам бермоқдалар. Хўжалик олтин пайкалларида 260 ҳашарчи кумуш тола теришяпти. Уларнинг ҳар бири кунига ўрта ҳисобда 50-60 килограммдан пахта териб, норма топшириқларини ортиғи билан адо этишяпти.

Ҳашарчилар пахтанинг сўнгги граммигача териб олиш учун бел боғлашди.

ТОННАЛАР ҲОСИЛ БЎЛЯПТИ

Республика ўрта махсус ва олий таълим министрлиги ходимлари Сирдарё область Еттисой районидаги Ленин номли совхоз пахта плани бажарилишига катта ҳисса қўшмоқдалар. Улар ҳозиргача йигирма тоннадан ортиқ пахта териб, совхоз хирмонига тўкишди. Ҳашарчилардан К. Мазанко ва Н. Илёсовалар кунлик нормани ортиғи билан адо этиб, бошқаларга ўрнак бўлишяпти.

ЎРНАК КЎРСАТИБ...

Марказий пахта саноати илмий текшириш институтининг етмишдан ортиқ ходими долзарб кунларда дала меҳнаткашларига ёрдам бериш мақсадида Сирдарё область Киров районидаги «Большевик» совхозининг тўртинчи бўлимига ҳашарга бордилар. Улар ўттиз тоннадан зиёд «оқ олтин» тердилар. Бош инженерлар Э. Мирсоатов ҳамда Ҳ. Матмусаевлар, бош техник А. Абдуқодировлар кунига 80—100 килограммдан «оқ олтин» териб ҳамкасбларига ўрнак бўлмоқдалар.

40 ТОННАЛИК ХИРМОН

Сирдарё областининг бепоён пахта далаларида минглаб шаҳарликлар колхозчиларга ёрдам бериб, 4 миллион 400 минг тонналик улкан хирмонни барпо этишга ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшмоқдалар.

Жумладан, Еттисой районининг «Еттисой» совхозида Тошкент зонал илмий-текшириш институти ходимлари бригадаси пахта теряпти. Ярим ой ичида А. Рудштейн раҳбарлигидаги бригада аъзолари қирқ тоннадан ортиқ «оқ олтин»ни хирмонга тўкдилар. Бунда В. Ступак, С. Толипов каби теримчилар бошқаларга ўрнак бўлишди.

Низомий номидаги Тошкент Давлат педагогика институтининг студентлари Сирдарё областидаги 27-«Октябрь» совхозида «оқ олтин» ҳосилини териб олишда совхоз деҳқонларига яқиндан ёрдам бермоқдалар.

СУРАТДА: пахта теримида жонбозлик кўрсатиб кунига 100 килограммдан ошириб пахта тераётган табиёт-география факультетининг учинчи курс студенти Ойшахон Қаршибоева.

А. Ҳайдаров фотоси.

Ҳамзаликлар тортиғи

Республикамизнинг «оқ олтин» хирмони борган сари улканлашиб боряпти. Катта хирмоннинг яратилишида «Ўроқ ва Болға» иттифоқи қудратли куч бўлмоқда.

Ҳамза районидаги кўпгина корхоналар ва муассасаларнинг коллективлари Сирдарё областининг «оқ олтин» далаларида меҳнат қилаётганларига бир неча ҳафта бўлди.

Район партия комитетидан мухбиримизга маълум қилишларича пахта теримида қарийб ўн мингга яқин киши қатнашмоқда.

Улар авиация заводи, «Ташсельмаш» заводи, уйсозлик комбинати, тепловоз-вагон ремонти деполари ва Тошкент радиоси ходимларидир. Ҳашарчилар Пахтаорол районидаги «Пахтаорол», «Славянский», Свердлов, «Коммунизм», «Олға бос», «Ленин йўли», Жамбул ва Абай номли хўжаликларда садоқат билан меҳнат қилмоқдалар.

Бундан ташқари Тошкент медицина ва фармацевтика институтлари, технология, индустриал техникумлар студентларининг ҳашари ҳам баракали бўляпти.

Район меҳнаткашлари бу йил ўн саккиз минг тонна пахта териб беришга аҳд қилганлар. Ҳозир улар ана шу ваъданинг қарийб ярмини ўринлатдилар.

ОЗАРБАЙЖОН ШОИРЛАРИ ТОШКЕНТДА

Мамлакатимизнинг барча республикаларида яшаб ижод этаётган адабиёт ва санъат аҳллари бир-бирларининг ижодларини ўрганиш, бойитиш ва ўртоқлашиш мақсадида ўзларининг ижодий ва тасвирий санъат асарларини бошқа республикадаги ҳамкасбларига юбориш анъанага айланиб қолган.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Алишер Навоий номли адабиёт музейи билан Озарбайжон ССР Фанлар академиясига қарашли Низомий номли адабиёт музейи ўртасидаги дўстона адабий ва маданий алоқалар тобора ривожланиб бормоқда.

КЕЧА

Низомий номидаги адабиёт музейи ходимлари юборган совғалар Алишер Навоий номидаги адабиёт музейи фондига топширилди.

Совғалар ичида эсдалик медали ва рангли бир сурат диққатга сазовордир. Медалнинг бир томонида Озарбайжоннинг буюк шоири Муҳаммад Фузулийнинг нуроний сиймоси ишланган, иккинчи томонида эса асарларидаги қаҳрамонларнинг гўзал портретлари ва табиат манзаралари ниҳоятда нафис, жозибали тасвирланган. Рангли расмда эса Низомий Ганжавийнинг туғилганига 800 йил тўлиши муносабати билан 1941 йили Кировободда шоирнинг қабри ўрнида ҳашаматли қилиб қурилган ажойиб мақбара акс этгандир.

Бундан ташқари классик шоирлардан Фузулий, Низомий ва бошқа озарбайжон шоир ҳамда ёзувчиларининг ҳаёти ва ижодини акс эттирувчи иллюстрациялар бор.

НУРЧИЛАР АҲДИ

Ўзбекистон ССР энергетика ва электрлаштириш министрлигига қарашли энергоналадка корхонаси коллективи партиянинг навбатдаги съездини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақани авж олдирмоқда. Корхонада янги қурилмалар ишлаб чиқаришга жорий қилиняпти. Куни-кеча Фарғона подстанциясида релье қурилмасининг янги тури синаб кўрилди.

Шу кунларда Ангрен — Наманган ва Урганч — Навоий линияларига 220 киловаттли релье ўрнатиляпти.

Сиз штатсиз мухбиримиз М. Гасаевнинг ушбу суратларида наладка корхонаси илғор рационализаторларидан, коммунистик меҳнат зарбдори Л. Г. Рубилкинни кўриб турибсиз. У янги релье ишларини кўздан кечирмоқда.

Пойтахтимиз меҳмонлари

МОСКВАЛИК ОЛИМЛАР

Бутуниттифоқ «Билим» жамияти правлениесининг йўлланмаси билан бир группа олимлар Тошкентга келишди.

Олимлар группасининг бошлиғи, Бутуниттифоқ «Билим» жамияти правлениесининг катта референти Геннадий Алексеев бундай деди:

— Биз сафаримиз давомида КПСС Марказий Комитети июль Пленуми қарорларини Ўзбекистон меҳнаткашлари ўртасида кенг пропаганда қиламиз.

Москвалик олимлар Тошкентнинг бир қатор корхоналарида суҳбатлар ўтказдилар. Группадаги профессор А. Федоров, иқтисод фанлари кандидати В. Летенко, қишлоқ хўжалик фанлари кандидати А. Амбулатов, юридик фанлари кандидати М. Рии эса Андижон ва Бухорода бўлдилар. Улар иқтисод, фан ва ишлаб чиқаришдаги илғор тажрибалар ҳақида кўпгина лекциялар ва суҳбатлар ўтказдилар.

ЯҚИНДА ОЛИМЛАР СИРДАРЁ ВА САМАРҚАНД ОБЛАСТИГА ЖЎНАБ КЕТДИЛАР.

«Сувенир» фабрикасининг коллективи жуда кўп номда ажойиб совғалар тайёрлаб чиқармоқда. Улар ишлаб чиқарган ранг-баранг буюмлар ҳар кимга ҳам манзур бўлмоқда.

Суратда: совға тайёрлаш цехининг мастери Николай Краршкин ва рассом Надя Ким жило берилган совға буюмларини кўздан кечирмоқда.

Т. Каримов фотоси.

Завод ва институт ҳамкорлиги

Студентлар конструкторлик бюроси

Комсомол-ёшлар ташаббуси корхона маъмурияти томонидан қўллаб-қувватланди. Тўқимачилик машинасозлиги заводида «Комсомол иқтисодий фонди» ўтган йили ўз фаолиятини бошлади.

Ўшандан буён фондга ўн икки минг сўмдан ортиқ маблағ тўпланди. Комсомол комитети бўлажак тўқимачи-студентлар билан ижодий ҳамкорликни кучайтириш мақсадида завод ҳузурида студентлар конструкторлик бюросини ташкил қилди. Бу тадбирни амалга оширишда тўқимачилик ва енгил саноат инженерлари институтининг машина ва аппаратлар кафедраси ҳам яқиндан ёрдам берди. Ҳозир бюрога бир неча ижодкор студентлар аъзо бўлишган.

Бюро аъзолари кучи билан «РЛ—65» маркали тўқимачилик машинасининг технологик лойиҳаси тайёрланди. Лойиҳага биноан агрегатга қатор ўзгартишлар киритилди. Яқинда бу агрегат ишлаб чиқаришга тавсия этилади.

ФУТБОЛ

ҚИММАТЛИ ИККИ ОЧКО

Ўтган шанба куни Марказий «Пахтакор» стадионида СССР биринчилиги учун «А» класси олий лига командаларининг навбатдаги учрашуви булиб утди. Майдон эгалари Ереваннинг «Арарат» футболчиларини қабул қилишди.

Командалар қуйидаги составда ўйнади:

«Пахтакор»: Любарцев, Доценко, Штерн, Турғунов, Петухов, Юнусов, Варюхин, Исоқов, (Иброҳимов), Абдураимов, Родионов (Леонов), Цибин.

«Арарат»: Демирчян, Аванесов (Казанчян), Абрамян, Коваленко, Месропян, Андриасов, Бондаренко, Арутюнов, Иштоян, Заназанян, Казарян.

Ўйин меҳмонлар ҳужуми билан бошланди. Лекин улар бу ҳужумларни уюшқоқлик билан бошласалар-да, дарвоза олдига келганларида тўпни дарвозага тўғри йўналтира олмадилар, ёки ҳимоячиларга бериб қўйрдилар. Бунга майдон эгалари қарши ҳужум қилиш билан жавоб қайтардилар. Бешинчи минутда «Пахтакор» ҳужумчиси Родионовнинг дарвозабон Демирчян билан якка-ма-якка чиқиб, тупни дарвозага тўғри йўналтира олмагани майдон эгаларини доғда қолдирди. Бу ҳужум меҳмонларни анча ҳушёрлик билан ўйнашга чақирди. «Арарат» футболчиларининг ўн минутлик беҳуда ҳужумларидан сўнг ўзбек футболчилари майдон бўйлаб ҳокимликни ўз қўлларига олдилар. Улар «Арарат» дарвозаси ёнида бир неча бор хавфли вазият туғдиришди. Фақат 25-минутда бу ҳужумлар натижа берди. «Пахтакор» ҳужумчиси Исоқовнинг дарвозага тўғри йўналтирган тўпи меҳмонларнинг ярим ҳимоячиси Коваленкога тегиб йўналишини ўзгартирди. Дарвозабон Демирчян бу тўпни олишга ожизлик қилди. Тўрт минут ўтар-ўтмас яна меҳмонларнинг ҳимоячиларидан бири Месропян ўз дарвозасига тўпни йўналтирди. Варюхиннинг тепган тўпи арман футболчисига тегиб йўналишини ўзгартирди.

Ўйиннинг иккинчи ярмида арман футболчилари жуда бўлмаса ҳисобни тенглаштириш учун кўп ҳаракат қилишди. Майдон эгалари меҳмонларнинг кетма-кет қилаётган бу ҳужумларини осойишталик билан, шошмасдан қайтаришди. Лекин шунга қарамай, ўйиннинг 70-минутида «Арарат» ҳужумчиси Казарян битта жавоб тўпи киритишга муваффақ бўлди. 1:2. Арман спортчилари қанча ҳаракат қилишмасин бу ҳисобни ўзгартира олмадилар.

Шу куни чемпионатнинг бўлиб ўтган қолган ўйинлари қуйидаги натижалар билан тугади:

«Нефтчи» — «Динамо» (Москва) 0:2, «Черноморец» — МАСК — 0:2, «Динамо» (Тбилиси) — «Заря» — 0:0, «Торпедо» (Москва) — «Зенит» —2:1, «Динамо» (Киев) — «Динамо» (Минск) — 1:0, АСК — «Спартак» (Оржоникидзе) — 0:0.

Р. ФАЙЗУЛЛАЕВ.

чет элларда

Қонун чиқарувчи мажлис сессияси очилди

ДЕҲЛИ. Тривандрам шаҳрида Керала штатининг қонун чиқарувчи мажлиси сессияси очилди. Депутатларнинг ярмидан кўпи бирлик фронти составига кирган партияларнинг вакилларидан ва ҳукмрон Ҳиндистон миллий конгресси партиясининг вакилларидан иборат.

Шу штатда 17 сентябрда ўтказилган сайловда қатнашган сайловчиларнинг катта кўпчилиги штатдаги сўл ва демократик кучларнинг Ҳиндистон бош министри Индира Ганди раҳбарлигидаги миллий конгресс партияси билан ҳамкорлик қилиши учун, бирлик фронтнинг прогрессив программаси (индустрлаштириш, ер ислоҳотини ниҳоясига етказиш, аҳолини иш билан таъминлаш ва шу кабилар) учун овоз берган эди.

(ТАСС).

БАР НЕФТЧИЛАРИНИНГ ЮТУҒИ

ҚОҲИРА. Бирлашган Араб Республикасида нефть қазиб чиқариш ва нефть экспорт қилиш кўпаймоқда. БАР янги молия йилининг дастлабки уч ойи — июль, август ва сентябрида салкам 8 миллион Миср фунти миқдорида хом нефтни четга чиқариб сотди.

Очилган нефть конларидаги ишлар жадал суръатлар билан олиб борилмоқда ва янги нефть конларини излаш тезлаштирилмоқда. Ғарбий саҳрода нефть конлари актив равишда изланмоқда. Бу ерда яқин вақтлар ичида учта янги районда нефть чиқадиган қудуқлар кавланади. Искандариянинг шарқи-жанубида жойлашган Хошиса шаҳарчасида ва мамлакатнинг шимолидаги бошқа районларда биринчи марта пармалаш ишлари бошланди.

(ТАСС).

УЧ КУНЛИК ИЛМИЙ-НАЗАРИЙ КОНФЕРЕНЦИЯ

БУГУН ТУРКМАНИСТОН ССР ПОЙТАХТИ АШХОБОДДА ЎРТА ОСИЁ ХОТИН-ҚИЗЛАРИ ОЗОДЛИГИНИНГ УМУМИЙ ПРОБЛЕМАЛАРИГА БАҒИШЛАНГАН УЧ КУНЛИК ИЛМИЙ-НАЗАРИЙ КОНФЕРЕНЦИЯ ЎЗ ИШИНИ БОШЛАДИ.

Конференцияда Ўзбекистон Компартияси қошидаги партия тарихи институти директори, тарих фанлари доктори Ш. З. Саломова, институт катта илмий ходими М. Йўлдошева, ТошДУ ўқитувчилари Аббосова ва Акопянлар қатнашяпти.

Ш. З. Саломова конференцияда Ўзбекистон хотин-қизларининг меҳнат жасоратлари ва коммунистик қурилишда актив иштирок этаётганликлари тўғрисида доклад қилади.

ИДОРА ВА ИЖАРАЧИЛАР

УЙ-ЖОЙ бошқармаларидаги ходимлар қарамоқларидаги уйларга одам қўйишар экан, ўзаро шартнома тузишади. Бошқарма томонидан қандай шароит, қулайликлар яратиб берилгани қайд қилинса, ижара ўтирувчилар ўзлари истиқомат қилишлари керак бўлган уйни ҳамиша озода сақлаш тўғрисида келишиб олишади.

Баъзида уйда яшовчилар ва бошқарма идорасидаги ўртоқлар орасида келишмовчиликлар ҳам бўлиб туради. Айрим пайтда бу масалада редакциямизга ҳам мурожаат қилишади.

Кейинги кунларда бизга турмуш икир-чикирларига оид бир қанча хатлар келди. Бундай қараганда улар майда-чуйда нарсадек кўринсалар-да, одамлар кайфиятига салбий таъсир кўрсатишади.

Фактларга мурожаат қилайлик. Шу йилнинг йигирманчи август куни Чилонзордаги йигирма тўртинчи квартал, тўққизинчи уйнинг канализацияси тиқилиб қолди. Уйда яшовчилар орасида қандайдир бир ношуд одам у ерга латта ташлабди... Бу ҳақда 25-ЖЭКка зудлик билан хабар қилинади. Слесарь тезда бу уйга келадиган қайноқ сувни ҳам совуқ сувни ҳам тўхтатиб қўяди. «Канализацияни қачон тозалайсизлар?» деган саволга

— Бу сизларга боғлиқ, — деб жавоб беради у, — ҳар битта хонадондан бир сўмдан йиғиб берсангизлар...

Уйда яшаб турган одамларнинг бирортаси ҳам слесарга тўлашга рози бўлмайди. Ахир бу нарса унинг бурчи-ку, дейишади улар.

Цибельман, Григорьев ва Беляевлар ишдан қайтиб келиб, канализацияни яхшилаб тозалашади. Шу уйда истиқомат қилувчиларнинг ҳаммалари уларга миннатдорчилик билдиришади.

Бироқ орадан бир неча кун ўтгач, бирданига олти хонадонга уч сўмдан пул тўлаш кераклиги кўрсатилган жировка келиб қолса бўладими. Қоғоз бевосита канализацияни тозалашда қатнашган ўртоқларга ҳам юборилган эди.

Бу хабарни эшитиб, дарҳол ўша жойга етиб бордик. ЖЭК бошлиғи К. Одилов водопровод ё канализация системасида бирорта нуқсон бўлди дегунча ижарачиларга ўзбошимчалик билан штраф солишни одат қилиб олган экан.

Жавобгар одамни аниқлаш қийин бўлганидан подъезддаги хонадонларнинг ҳаммасини айбдор қилади. Худди шу кварталдаги 19-уйда яшаётганлардан бешта хонадоннинг ҳар

бирига ўн сўмдан жарима солинган. 52-уйда эса канализация мунтазам равишда ишдан чиқиб туради, деб учта хонадонга ўн сўмдан жарима солинган.

Канализация системасини ишдан чиқараётганлар, албатта, уйда яшаб турган ижарачилардир. Бироқ айбдорни топмасдан «Алининг ўчини Валидан олиш» ҳам яхши эмасда. Худди шунингдек ЖЭКдаги ходимлар ижарачилар билан яқиндан гаплашиб, вақт-вақти билан турар жойдан қандай фойдаланиш кераклиги ҳақида суҳбатлар уюштириб турсалар ҳам ёмон бўлмайди. Бироқ ижарачиларга жарима солишга ҳеч қандай ЖЭКнинг ҳақи йўқ.

Афсуски, юқоридаги каби иш тутаётган ЖЭК бошлиқлари оз эмас. Яна мана бундай мисолни диққатингизга ҳавола қилишимиз мумкин.

ШАҲАР турар-жой бошқармаси актига биноан шу йилнинг 8 сентябрь куни шаҳар ижроия комитети Бешоғоч кўчасидаги 32-уйга кўп болали А. Абдукаримовалар оиласини кўчиришга қарор қилди.

Чилонзор район ижроия комитети бу хусусда ўзича иш кўрди. ЖЭК бошлиғи А. Султонов уйни кўрсатилган бўйича ўша заҳоти балансга олмади-да, Арофат Абдукаримовани район прокурорига мурожаат қилишга мажбур этди...

А. Султоновга нисбатан қандай чора кўрилганини билолмадик. Бироқ қоғозбозликка йўл қўйиб, совет қонунига хилоф иш қилувчиларнинг бошларини силаб қўйиш инсофдан эмаслигини аниқ биламиз.

Фақат юқоридаги ЖЭКгина эмас, бошқа турар-жой идораларида ҳам шу каби кўнгилсиз ҳоллар учраб тургани ачинарлидир.

Қуйидаги мисолларга разм солинг. Муқимий кўчасидаги 5 ва 7-уйлар ёнида кўприк бор эди. Қурувчилар уни бузиб ташладилар. Шундан сўнг болалар боғчасига қатнайдиганлар, ўқувчилар, инвалидлар ё узоқ масофадан айланиб ўтишлари ёки ариқдан сакраб ўтишлари керак бўлиб қолди.

Ариқ деярли кенг ҳам эмас, лекин қишда жуда сирпанчиқ бўлиб, йўловчилар ўтишда бир мунча қийналиб қолишлари турган гап. Бу ҳақда 19-ЖЭКка мурожаат қилинди. «Илтимос қондирилсин!» Бошлиқ инженерига буюради, инженер эса, уй бошқарувчисига тайинлайди. Сансолар-мансолар билан кўприкдан ҳамон дарак йўқ. Бўлмасам ўзи арзимаган нарса. Бор-йўғи битта плитани олиб келиб ётқизиш керак, холос...

Худди шу ЖЭКда бюрократизм ҳукм сураётгани ҳақида ҳам шикоят олдик. Айрим нуқсонларни бартараф қилиш учун ижарачилар албатта заявкаларини қоғозга ёзиб беришлари шарт экан. Шу ҳақда телефонда айтилса-чи? Шартлашилган бўйича ЖЭК нуқсонни беш кун ичида бартараф этиши лозим. Беш кунда қанча сув оқиши мумкин, тасаввур қилиб кўринг!

Турмуш икир-чикири ҳақидаги шикоятларнинг сон-саноғи йўқ.

КАФАНОВ переулкасидаги 12-уйда истиқомат қилувчилар ҳовлидаги водопроводдан сув ичишади. Кран бузилиб қолгудек бўлса, улар доим устани чақириб, ремонт қилганига маълум ҳақ тўлаб юришар эди. Ниҳоят шундай қилавериш жонга тегиб, шу йилнинг август ойида кран бузилиб қолгач, 18-ЖЭКка мурожаат қилишди. Сув уч кеча-кундуз оқиб ётди. Тротуарларни сув босиб кетди. Бир маҳал орадан шунча кун ўтгач слесарь келди.

— Тўрт сўм беринглар, — деди у.

Ноилож айтилган ҳақни тўлашга мажбур бўлишди. Шунингдек, худди шу ерда ярим йилдан бери дарбоза «тузатилади».

Мана бу шикоят эса шаҳар турар-жой бошқармасига юборилган эди.

Биз 30-ЖЭКнинг бир кунда тушган талабномасини кўриб чиқдик. Марказ-5 даги 73-уйнинг 55-квартирасида яшовчи Х. Орипов ваннасидаги санузелларни тузатиш кераклиги, сув пастки қаватга, оқиб тушаётганини айтади. ЖЭК бошлиғи ўртоқ Ғойибназаров бу нуқсон уч кун ичида тузатилди, дейди. Шу гапдан сўнг мазкур хонадонга бориб кўрдик. Ҳеч нарса тузатилмаган эди. Шунингдек кварталдаги бошқа уйлардан тушган илтимослар ҳам бажарилмаган. Дарвоқе 65-уйнинг 85-уйида слесарь Т. Русанов ремонт қилди, деб ёзилган. Агар у келиб, ремонт билан шуғуллланганида худди шу уйнинг подвалини сув босаётганини албатта кўрган бўлур эди. Демак...

Бу жорий ремонтлар ҳолваку, ҳали бошдан оёқ капитал ремонт талаб қилинган жойлардаги аҳволни кўрсангиз.

Сергелидаги саккизинчи квартал, 33-уйда ремонт бошланганига икки ярим ой бўлди. Аввалига ҳамма оилаларни кўчириб юборишди. Кейин бемалол ўтириб олиб, қурилиш материалларини кута бошлашди. Тахта келса, цемент келмай вақт ўтаверди...

Ремонтни «Ташгорремстрой» трестининг Сергелидаги хўжалик ҳисобидаги участкаси олиб боради. Қилинаётган ремонтнинг «оёғи осмонда». Дастлаб оқартув ишлари бажарилди. Кейин сантехниклар, ундан сўнг электриклар иш қилдилар. Бу усулда ремонт қилинган хоналарнинг аҳволини тасаввурингизга келтиринг.

КВАРТИРАЛАРНИНГ ички ремонт қилиб бўлингач, уйнинг томини тузата бошлашди. Баъзи квартираларда форточка очилмаган эди, ҳозир ҳам шундайлигича турибди.

Ҳаммасига қурувчилар айбдор дейишлари мумкин. Турар-жой бошқармаси идорасидаги ходимлар ҳам уйнинг қандай ремонт қилинаётганини назорат қилиб туришлари лозим-ку. ЖЭК бошлиғи Н. Герцев, технадзор Г. Ламахова ва район турар-жой бошқармасидаги бош инженер ремонт сифатини текшириб туришлари керак. Қурувчиларнинг бундай ишларига индамай туриб бўладими?

Афсуски, фақат Сергелидагина эмас, кўп жойларда ремонт шу йўсинда олиб борилади. Редакцияга келган шикоятларнинг кўпини К. Бурхонхўжаев раҳбарлик қилаётган шаҳар турар-жой бошқармасига йўлладик. Бироқ бу ўртоқ ташкилотларга топшириқ бериб, «бажарганингиз ҳақида бизга хабар қилинг», деб қўйилса бас деб ўйласа керак.

Ташқаридан қараганда бошқарма биз келтирган фактларга совуқ муносабатда бўлди, дея олмаймиз. Масалан, К. Бурхонхўжаев Чилонзор район уй-жой бошқармасига ва 25-ЖЭЖ бошлиғи К. Одиловга «текшириб кўриш натижасида шикоятлар тасдиқланди. Хатлардаги фактлар асосли. Жуда қисқа муддат ичида хонадонлардан олинган пуллар қайтариб берилсин, ЖЭКнинг ўзбошимчалик билан тадбир кўриши бундан буён қатъий ман қилинади. Бизга ишнинг натижасини албатта етказинглар», мазмунида хат юборади.

Аввало фактнинг ўзи текширилган эмас. Чунки хонадондагиларнинг бирортаси ҳам талаб қилинган ҳақни тўламаган. Бас шундай экан, юқоридаги хат бўлакчароқ мазмунда ёзилиши керак эди.

Деяйлик, топшириқ берилади. Унинг қандай бажарилаётгани билан ҳам қизиқиш керак-да! Шаҳар уй-жой бошқармасида топшириқ қандай бажарилишини назорат қилиш иши ниҳоятда суст олиб борилаётгани юқоридаги мисоллардан яққол кўриниб турибди. Шаҳар уй-жой бошқармаси бошлиғининг район уй-жой бошқармаси ва ЖЭКга юборган 419-хати 18 сентябрда топширилган эди. Биз бу хатнинг натижаси билан мана шу кунларда қизиқдик.

ЖЭК бошлиғи ўз билганича иш кўриб ётибди. Мана яна битта мисол келтиришимиз мумкин. Чилонзордаги 7-квартал, 42-уй, 78-квартирада санузелдаги нуқсонларни зудлик билан бартараф қилиш керак бўлиб қолди. Акс ҳолда пастдаги хоналарнинг шипи, деворлар ишдан чиқиб қолиши айтилди.

Шаҳар уй-жой бошқармаси бу сигналга қуйидагича тадбир кўрди. «Турар-жойни шу аҳволга келтиришни бошқарма қаттиқ қоралайди. Ўн кун муҳлат берамиз. Жорий ремонт ҳисобидан хонадонга янги унитаз ўрнатилсин».

Бундай қараганда жуда тўғри муносабат. Топшириқ ўз вақтида тўғри берилган. Бироқ орадан неча ўн кунлаб вақт ўтиб кетадики, топшириқ топшириқлигича ётаверади. Турар-жой эса, борган сари ишдан чиқаверади. Бундай мисолларни жуда кўплаб келтириш мумкин.

ЖЭК ХОДИМЛАРИ меҳнаткашлар талабини оз қондираётгани йўқ. Ремонт қилишади, жуда кўп майда-чуйда нуқсонларни бартараф этишади. Уларнинг яхши ишларидан кўз юмиб бўлмайди, албатта. Бироқ кўпинча бошланган иш охиригача етказилмайди. Ўлда-жўлда қолиб кетади. Малакали слесарлар етишмайди.

ЖЭКлар ремонтга қўлланиладиган маҳсулотлар билан унча яхши таъминланмайди. Бу нарса меҳнаткашлар талабини қондиришда яна бир мунча қийинчиликлар туғдиради. Раҳбарларнинг ҳаммаси коммунист. Шундай экан, қийинчиликларни бартараф этиб, аҳолига намунали хизмат қилишни йўлга қўйишлари керак.

Р. ПЛУНГЯН.

Планетамиз янгиликлари

Социализм мамлакатларида

Румыния автотранспортининг ривожланиши

БУХАРЕСТ. (ТАСС). Румынияда 1970 йил автотранспорт билан ташилган юк темир йўлда ташилганидан ошиб кетган марра бўлди. Сўнгги ўн ой мобайнида Румыния автотранспортида 216 миллион тонна юк ташилди. Мамлакат тарихида биринчи марта автобуслар хизматидан фойдаланувчи йўловчилар темир йўл йўловчиларининг сонидан ошиб кетди.

Автомобиль йўлларини янада ривожлантириш мақсадларида янги тош йўллар қурилмоқда. Румынияда транспорт магистралларининг умумий узунлиги 77 минг километрга боради. Шу йилнинг ўзидагина салкам 10 минг километр йўлга асфальт ётқизилди.

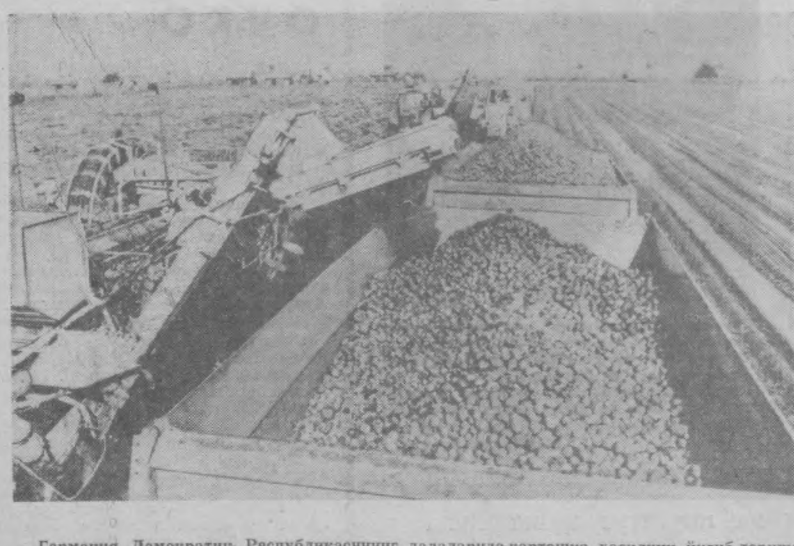

Германия Демократик Республикасининг далаларида картошка ҳосилини йиғиб-теришда энг замонавий қишлоқ хўжалик техникасидан комплекс фойдаланилмоқда. Ғалладан сўнг экиладиган майдони жиҳатидан картошка республикада иккинчи ўринда туради.

СУРАТДА: картошка йиғувчи комбайнлар Галле округидаги кооперативлардан бирида.

АДН—ТАСС фотоси.

Литвалик меҳмонлар Орхон соҳилларида

УЛАН-БАТОР. (АПН мухбири). Республикада анъанавий байрам — Совет—Монголия дўстлиги ойлиги бошланди. Ойлик ўн тўққизинчи марта ўтказиляпти. Пойтахтда, аймоқ (область) марказларида, давлат хўжаликлари ва қишлоқ хўжалиги бирлашмаларида митинг ва мажлислар ўтказилмоқда. Совет фильмлари кўрсатиляпти. Китоб ва фотосуратлар виставкалари ташкил этилди. Кўпгина шаҳар ва аймоқларда Совет республикалари кунлари ўтказилмоқда.

Монголия Халқ Республикасининг аҳолиси ҳозир ойлик доирасида ўтказиладиган Литва ССР декадасининг очилишини кутмоқда. Литва Совет Социалистик Республикасидан бу ерга театр ва эстрада коллективлари, ёзувчилар ва олимлар келади.

ЧУҚУР ҲУРМАТ РАМЗИ

ҚОҲИРА. (ТАСС). Бирлашган Араб Республикасининг атоқли давлат арбоби Жамол Абдул Носир хотирасини абадийлаштириш мақсадида Бирлашган Араб Республикасининг ҳукумати Ж. А. Носир музей - институтини ташкил қилиш тўғрисида қарор қабул қилди. Қоҳирада чиқадиган «Ал-аҳром» газетасининг бош редактори М. Х. Хайкал шу институтга раҳбарлик қилади. Баланд Асвон тўғони ёнида улкан сув омбори соҳилида машҳур Асвон гранити харсангидан йўниб ясалган Жамол Абдул Носир ҳайкали ўрнатилади. Миср ҳайкалтарошлари орасида ҳайкалнинг энг яхши лойиҳаси учун конкурс эълон қилинди.

Бирлашган Араб Республикасининг қишлоқ хўжалиги ва аграр ислоҳот министрлиги Ж. А. Носир номида икки мукофот таъсис этди. Бу мукофотлар қишлоқ хўжалиги соҳасида катта муваффақиятларга эришган миср ходимларига ва мутахассисларига ҳар йили бериладиган бўлади.

Қоҳира газеталарининг хабар қилишича, кўп араб мамлакатларида шаҳар кўчалари ва майдонлари, университетлар, институтлар ва коллежларга Носир номи берилган.

МЕҲНАТ ВА КАПИТАЛ

НЬЮ-ЙОРК. «Женерал моторс» автомобиль концерни ишчиларининг жуда катта забастовкаси ҳануз давом қилмоқда. Корхона эгалари автомобиль ва авиация саноати ишчилари касаба союзининг талабларига ён беришдан ҳозиргача бош тортиб келмоқдалар.

Экономистларнинг ҳисоб-китобларига кўра, автомобилсозларнинг забастовкаси натижасида ҳар ҳафта АҚШнинг ялпи миллий маҳсулотига бир миллиард долларлик зарар етказилмоқда.

Пўлат эритиш миқдорининг камайиши «Женерал моторс» компанияси ишчилари забастовкасининг оқибатларидан бири бўлди.

* * *

ДЕҲЛИ. Бомбайдаги тўқимачилик фабрикаларининг юз мингдан ошиқ ишчиси — шу катта саноат марказидаги барча тўқимачиларнинг қарийб ярми иш ҳақи оширилишини талаб қилиб забастовка бошлади. ПТИ агентлиги хабар берадики, шаҳарнинг 24 та тўқимачилик фабрикасида иш батамом тўхтаб қолган.

* * *

ЛИМА. Американинг «Серро де Паско коппер корпорейшн» кончилик компаниясидаги Перу шахтёрлари ва металлургларининг забастовкаси бошланганига уч ҳафта бўлди. Улар корхона эгалари коллектив шартномаларга риоя қилишларини ҳамда ўз ўртоқларини қонунга хилоф равишда ишдан четлаштирган Американинг беш инспектори бўшатиб юборилишини талаб қилмоқдалар. Иш ташлаганлар шахталардаги меҳнат шароитлари яхшиланишини ҳам талаб қилмоқдалар.

(ТАСС).

АНГЛИЯ. Лондонда рус революционер демократи А. И. Герценга бағишланган ёдгорлик тахтачасини ўрнатиш маросими бўлиб ўтди. Тахтача Лондон графлигининг совети ва «Таймс» газетасининг ташаббуси билан 1860—1863 йилларда А. И. Герцен яшаган уйда ўрнатилди.

СУРАТЛАРДА: чапда—ёдгорликни ўрнатиш тантанали маросими; ўнгда—ёдгорлик тахтачаси.

Сурат инглиз газетаси «Морнинг стар» дан олинган.

Дўстона ёрдам

КАТМАНДУ. ТАСС мухбири А. Обидин хабар беради:

Жанубий Непалнинг Симра шаҳрида Совет Иттифоқи ёрдамида Симра билан Жэнакпур ўртасида қурилган тош йўлнинг 25 километрдан иборат участкасини Непал ҳукуматига тантанали равишда топшириш маросими бўлиб ўтди. Бу участка Непални ғарбдан бошлаб шарққача кесиб ўтадиган автомобиль йўлининг бир қисмидир.

Ички ишлар ва панчаятлар министри Ш. К. Упадхэйя шу маросимда сўзга чиқиб, Непални иқтисодий ривожлантиришда, айниқса йўл қурилишида бераётган ёрдами учун Совет Иттифоқига чуқур миннатдорчилик изҳор қилди. Бу йўл, деди министр, мамлакатимизнинг иқтисодий тараққиёти учун катта аҳамиятга эгадир ва ҳар иккала мамлакат ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорликнинг рамзи сифатида Непал халқи хотирасида абадий қолади.

ЕРНИНГ АҲОЛИСИ ТЎҒРИСИДАГИ МАЪЛУМОТЛАР

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). Дунё аҳолисининг ҳозирги ўсиш суръатлари сақланиб қоладиган бўлса, 2006 йилга бориб ерда етти миллиард киши, яъни бултурги йилнинг ўрталаридагига қараганда икки баравар кўп одам яшайди. Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг демографик йилномасида шу маълумотлар келтирилган.

Йилномада ёзилишича, ҳозирги аҳолининг сони жиҳатидан Токио дунёдаги шаҳарлар орасида биринчи ўринни эгаллаб турибди ва унда 9 миллиондан ошиқ киши яшаяпти. Ундан сўнг Нью-Йорк (8 миллион киши), Лондон (7. 8 миллион киши) ва Москва (6,9 миллион киши) келади.

Аёллар орасида энг узоқ умр кўрувчилар Швеция билан Голландиядадир. Бу ердаги аёллар ўрта ҳисобда 76,5 йил умр кўрмоқда.

Жаҳондаги қарийб барча мамлакатларда эркакларнинг умри аёлларнинг умрига қараганда қисқа. Чад, Гвинея ва Габонда эркаклар умрининг ўртача узунлиги 30 ёшга ҳам етмайди.

Покистон, Иордания, Лаос, Танзания ва Бурундида туғилаётган чақалоқлар проценти энг юқоридир. Бу ерларда йилига ҳар минг киши ҳисобидан 45 тадан ошиқ чақалоқ туғилмоқда. Энг кам бола туғилаётган мамлакат Швециядир (ҳар минг кишига 13,5 бола тўғри келади). Умуман олганда дунёда туғилиш ҳам ўлиш ҳам бир мунча камайиб бораётганлиги қайд этилмоқда.

ҲИНДИСТОН ВА ПОКИСТОНДА СУВ ТОШҚИНИ

ДЕҲЛИ. (ТАСС). Ҳиндистоннинг жанубидаги Керала штатини қаттиқ сув босди. Бир ҳафтадан бери ҳеч тўхтамаётган тропик жаласи шу тошқинни вужудга келтирди. Араб денгизининг суви ёмғир шикаст етказган қирғоқ ихота дамбаларининг бир неча жойини ўпириб, текисликка бостириб кирди. Неча юзлаб уй-жойлар, чойзорлар ва шолипояларни сув босди. Кўп километр тош йўллар сув остида қолди. Аҳоли орасида қурбонлар бор.

Керала сўл ва демократик партиялар бирлашган Фронтининг ҳукумати табиий офат оқибатларини тугатиш юзасидан шошилинч чоралар кўрмоқда.

* * *

ҚАРОЧИ. (ТАСС). АПП агентлигининг хабар беришича, яқинда шарқий Покистонда бўлган кучли сув тошқини 1 миллиард 500 миллион рупий зарар келтирди, деб тахмин қилинмоқда. Узил-кесил маълумотларга қараганда Шарқий Покистондаги 19 та райондан 17 таси сув тошқинидан зарар кўрган. 90 мингта уй батамом вайрон бўлган. 1 миллиард рупийлик шоли ҳосили нобуд бўлган, 2 минг бош қорамол ўлган.

Франкфурт-на-Майнедаги Скотти исмли бу полиция кучуги ички ишлар министрлигида намойиш этилишдек катта бахтга сазовор бўлди. Гап шундаки, махсус тайёргарликдан ўтган бу ит, ўзининг ажойиб ҳид билиш қобилияти билан, криминалистларга яшириб қўйилган саккиз ярим килограмм гашишни топишда ёрдам берди.

Кейстон—ТАСС фотоси.

Монреалдаги аҳвол

ОТТАВА. (ТАСС). Монреалда Квебек вилояти меҳнат министри П. Лапортни ўлдиришда ҳамда Англия савдо миссиясининг ходими Ж. Кроссни ўғирлаб кетишда айбдор бўлган кишиларни излаш давом этмоқда. Операцияларда полиция ва ҳарбий қисмлар қатнашмоқда.

Олти кун мобайнида 1600 мартадан зиёд рейд ўтказилиб, «Квебекни озод қилиш фронти» ташкилоти ва бошқа сепарат гуруҳлар билан алоқадор деб шубҳаланган салкам 400 киши қамоққа олинди.

ВАТАНПАРВАРЛАР ҲУЖУМЛАРИ

ХАНОЙ. (ТАСС). Жанубий Вьетнамдан олинган хабарларга кўра, 20 октябрда Биньдинь вилоятидаги халқ озодлик қуролли кучлари вилоят марказидан 29 километр ғарби-шимолдаги 19-стратегия йўлида Америка ва Жанубий Корея ҳарбий машиналари колоннасини ўққа тутганлар ҳамда душманнинг аскар ва техникасига талафот етказганлар.

20 октябрдан 21 октябрга ўтар кечаси Жанубий Вьетнамнинг ватанпарварлари Америка-Сайгон қўшинларининг кўпдан-кўп базалари ва мустаҳкамланган пунктларига, шу жумладан АҚШнинг Данангдаги ҳарбий базасига, Биринчи Америка денгиз пиёда аскарлари дивизиясининг Дананг яқинидаги команда пунктига, қўғирчоқ режим қўшинларининг Зэлай вилоятидаги Плэйкуга яқин ҳарбий постига, АҚШнинг Камау вилоятидаги Онгдок дарёси қуйилишида жойлашган денгиз базасига ҳужум қилдилар ва уларни ўққа тутдилар.

Адабиёт ва санъат

ТАЛАНТЛАР ТАРАДДУДИ

Республика халқ талантлари партиямизнинг бўлажак съездига муносиб армуғонлар тайёрлаш ниятидалар. Яқинда, Республика касаба союзлари Совети халқ талантларининг кўригини ўтказишга қарор қилди.

Ҳозирги пайтда пойтахтимиздаги бир қатор маданият саройлари ва уйлари қошидаги халқ театрлари съездга бағишлаб саҳна асарлари тайёрлашга киришдилар. Кўрикда Охунбобоев номли маданият уйи, тўқимачилар, пойафзалчилар, темирйўлчилар, тикувчилар маданият саройлари, халқ филармонияси, «Восток» клубларининг халқ театрлари қатнашадилар.

Республикадаги етти юздан ортиқ халқ театри коллективлари иштирок этадиган бу кўрикка Ватанимизнинг босиб ўтган шонли йўли, ажойиб кишилари ҳақида ҳикоя қилувчи асарлар тақдим этилади.

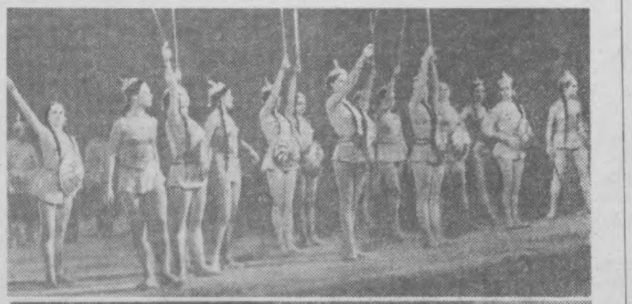

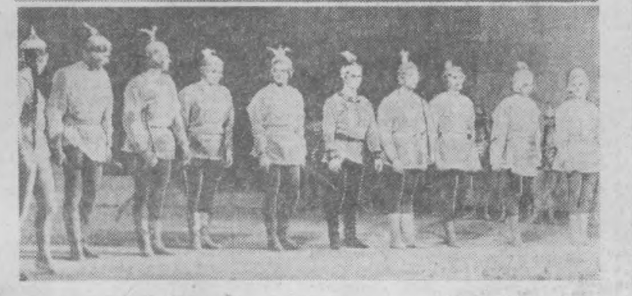

Алишер Навоий номли ўзбек Давлат академик Катта театри саҳнасида Фейгиннинг «Қирқ қиз» балети зўр муваффақият билан қўйилмоқда.

СУРАТЛАРДА: (юқоридан пастга) «Қирқ қиз» балетидан кўринишлар.

Шоир Собир Абдулла редакциямиз меҳмони

Атоқли драматург, Ўзбекистон ССР халқ шоири Собир Абдулланинг «Тоҳир ва Зуҳра», «Алпомиш», «Муқимий», «Менинг жаннатим» каби саҳна асарларини завқ-шавқ билан томоша қилгансиз, неча ўнлаб дилрабо қўшиқларини ором олиб тинглагансиз. Ҳурматли адибимиз янги-янги асарлар яратиш шавқида тун-кун тинмай меҳнат қилмоқдалар. Қуйида шоирнинг сиз оқшомхонларга аталган янги ғазалларини ўқийсиз.

Оқшом табассуми

Сайр этиб ёр-ошнолар Тошкент оқшомида,
Бўлди ҳосил муддаолар Тошкент оқшомида.
Гаҳ кезиб боғу хиёбонларда уч-тўрт дўст билан
Гаҳ қилиб шеър ихтиролар Тошкент оқшомида.
Сургали кенг кўча гаштин, чиққанимда дуч келур
Жуфт-жуфт нозик адолар Тошкент оқшомида.
Кўзғалиб кўнгилда бир концерт томошо, гоҳ кеч,
«Дилхирож», «Қандиннаво»лар Тошкент оқшомида.
Тўпланиб гоҳ анжуманга базмимиз ўтгай шинам,
Товланиб шеърий ҳижолар Тошкент оқшомида.
Шод этар дилларни, созлар созланиб, ҳар уйда тўй,
Еп-ёруғ, кулган бинолар Тошкент оқшомида.
Айланиб, тўймай шаҳарнинг ҳуснига, боз айланиб,
Ултириб, бердим баҳолар Тошкент оқшомида.
Қанча-ёз, Собир, ғазаллар: кам бўлур, бўлмай расо,
Ёзилур васфи расолар Тошкент оқшомида.

Эрта-кеч

Юзу зулфингни хаёли бирла эй ёр, эрта-кеч,
Гаҳ қуёш гоҳ ой бўлиб, чарх урмишам зор эрта-кеч.
Гоҳ лутфинг бирла тонгмен, гоҳ қаҳринг бирла шом,
Масканим гаҳ гулшану гоҳи тиканзор эрта-кеч.
Этса шод васлинг умиди, ўртагай ҳажринг ғами,
Гоҳ қувонсам, гоҳи мен ғамга гирифтор эрта-кеч.
Орзу қилдим қуёш осо жамолинг, оҳким,
Рашк ила ёйди қаро чодир, фусункор эрта-кеч.
Субҳ эди, тушди қоронғу ҳам, йўлингда интизор,
Ул қаро тунни улаб, кездирди бедор эрта-кеч.
Зулфинггу ҳуснингни истарда ўтар кўп ою кун,
Юз туман савдога солди бу дилозор эрта-кеч.
Сен каби ҳеч кимса Собир, зору маҳзун ўлмағай,
Бир кўришга мунчалар; кел эрта-кеч, бор эрта-кеч.

Давоси яна бошқа

Дард неча хилу, дори-давоси яна бошқа,
Ҳар хаста чеккан оҳи-навоси яна бошқа.
Дард фаҳм этишур оғриса жисминг, у табиблар,
Билмаски, бу ишқ дарди, балоси яна бошқа.
Ошиқ ғамини тиб эли қайдан билақолсин,
Васл унга шифо! Борми шифоси яна бошқа!
Луқмонни демай, менга ўшал созни кетурким,
Кайфи бўлагу, руҳи ғизоси яна бошқа.
Кел, бирга олиб янги қўшиқ, ҳофизи хушхон,
Жон бахш қилур завқи, сафоси яна бошқа.
Кулдир мени кўп аския аҳли, кулайин кўп,
Фазл анжуманин баҳри ҳавоси яна бошқа.
Шодлик дамини қоп тўла олтинга алишмам,
Йиллар ила тенг қадри, баҳоси яна бошқа.
Тутмай менга май, куйла ғазал, соқийи даврон,
Қадрини қўйиб жонга, ризоси яна бошқа.
Сўз бошла висол ҳақида воиз неча қайтиб,
Қилдим, қилайин жонни фидоси яна бошқа.
Собир, неча ёз барчага манзур асарингким,
Манзур демас эл: борми жазоси яна бошқа!

Шу кунларнинг қўшиғи

«Кема»лар минг саф чекиб куз фаслининг «Уммон»ида,
Ҳайқирар кенг пахта майдон баҳри бепоёнида.
Субҳдан то шом, ҳосил тўплагай ёшу қари,
Ҳар граммдан тоғ бунёд айлашиб, ҳар онида.
Долизарб кунларда деҳқоннинг ўзи ёлғиз эмас,
Шаҳр эли ҳар доимо колхозчиларнинг ёнида.
Ишчилар, хизматчилар бирлан неча ёшлар чиқиб,
Ҳиссаси бордир уларнинг тоғ-тоғ хирмонида.
Кундузи ҳосил йиғиштирмоқ билан эл бўлса банд,
Кечаси рақсу қўшиқлар авж олар шийпонида.
Тўрт миллион тўрт юз минг тонна «оқ олтин» учун,
Барча ўз аҳдида маҳкам, барча ўз паймонида.
Халқ билиб дамни ғанимат кўкда кезмасдан булут,
Ошди суръат, лаҳзаларнинг энг қулай имконида.
Қамчиланг отларни, дўстлар, кетди кўпи, қолди оз,
Қолмасин ер гавҳари— пахта: терилмай конида.
Билсанг, эй Собир, шу куннинг бир жаҳон маъноси бор,
Халқимиз ҳимматларида, пахтазор эҳсонида.

М. Қориёқубов номли ўзбек Давлат филармонияси қошида Хоразм ашула ва рақс ансамблининг ташкил этилганига яқинда бир йил тўлди.

СУРАТДА: Ансамблнинг бир группа ёш талантли рақкосалари Хива лазгисини ижро этмоқда. М. Нуриддинов фотолари.

● ЯНГИ КИТОБЛАР

«ЭҲТИРОС ТЎЛҚИНЛАРИ»

Ғафур Ғулом номидаги бадиий адабиёт нашриёти чоп этган бу китоб хилма-хил мақолалар тўпламидан иборат бўлиб, бадиий асарнинг яратилиши, образлар характери, у ёки бу санъаткор томонидан қаҳрамонлар тақдирининг ҳал этилиши, уларнинг ички дунёсининг ёритилиши, ҳаётнинг мураккаб томонларини рўй-рост таҳлил этилиши каби масалаларни ўз ичига қамраб олади.

Талант ва билим, ҳаёт тажрибаси ва чинакам олижаноблик бир-бирига туташгандагина ёзувчининг асари ўқимишли бўлади, дилларга маънавий озуқа беради. Китоб муаллифи Н. Худойберганов шу нуқтаи назардан фикр юритиб, Ғафур Ғулом, Ойбек, Абдулла Қаҳҳорлардан тортиб Ўлмас Умарбеков, Учқун Назаров, Ўткир Ҳошимов каби ёш ёзувчиларнинг асарлари ҳақида тўхталади.

ҚАДОҚ ҚЎЛЛИ ШОИР

1963 йили устоз Ғ. Ғуломнинг олтмиш йиллик тўйида «Совет Ўзбекистони» газетаси саҳифасида ишчи шоир Юнус Толиповнинг биринчи шеъри босилиб чиққан эди. Унда Ю. Толипов улкан устозни Ўзбекистондаги ишчилар номидан қутлаган эди. Шундан бери, қадоқ қўлли ҳаваскор, Тўқимачилик комбинатининг оддий ишчиси Юнус Толипов шеър машқ қилиб келмоқда. У кўпроқ, болаларга ёзади, турмушдаги кўз илғамас деталларни топиб, болалар боп тилда кичик-кичик шеърчалар яратади. Шуниси қувонарлики, Юнус асосий касби адабиётчилик бўлмаган, лекин шеъриятга чин меҳр боғлаган шоирлар сафига тобора ўз ижоди билан яқинлашмоқда.

Шеърият шайдоси Юнус Толиповга сидқидилдан оқ йўл тилаб, оқшомхонларимизга унинг бир неча шеърини туҳфа қиламиз.

Юсуф ШОМАНСУР.

Дазмол

— Ойи, шим
кўйлагимни,
Качон киласиз
дазмол?
— Ҳозир ўғлим ишим
зиқ.
Вақтим йўқдир
бемалол.
Бироз сабр қилиб
тур,
Тугатай уй юмушин.
Фурсат ўтмай овқатга,
Солиб қўяй вермишил.
— Осон иш-ку ўзим
ҳам
Қилиб қўяман дазмол.
— Жуда нозик ишдир
бу
Қўлингдан келмас,
Камол.
Камол қулоқ
солмасдан
Дазмолни қўйди токка.
«Қаерда экан» дея,
Қидириб кетди дока.
Шимни аста авайлаб,
Тахини бузмай туриб.
Устига ёпди дока,
Ишидан хурсанд бўлиб.
Дазмолни шим устида
Қолдириб, сувга чопди.
Келиб кўриб
шиминмас,
Сарғайган латта
топди.
Шим дазмоллаш
қўлидан
Келмас экан,
албатта.
Ўзинмас, дазмолни
ҳам,
Қолдирди ҳижолатда.

●

Чақалоқ

Укам очиб оғзини
Йиғлашни билар фақат.
Ойимлар ошхонада
Куйманиб қилар овқат.
Овутмоқчи бўламан
Беланчакни тебратиб.
— Кўзингни юмгин
тезроқ,
Сени қўяй ухлатиб.
Тилинг чиқса, укажон
Ўргатардим «Алифбе»,
Китобни очиб қўйиб.
Айтардим: «А, Б, Г» де!
Ҳали жажжигинасан,
Лекин жуда ҳам
йиғлоқ.
Гапимни тушунмайсан,
Чақалоқсан, чақалоқ!

МУШТИПАР

Шингил ҳикоя

Бир куни Жангоҳнинг юқори чойхонасида куёв ошига тўпландик. Кўпчилик бир-биримизни яқиндан танимасак-да, гурунгимиз анча қизиди. Йигитлардан бири қизиқ бир воқеани ҳикоя қилаётган эди, шу пайт нарироқда нимадир «тўп» этди. Қўшни сўрида гўшт тўғраб ўтирган йигит сапчиб турди. Шакаробли тогорача ёнгинасида потирлаб ётган мусичани қўлига олди.

— Эссизгина, қанотини чўрт узиб юборибди.

У мусичани эҳтиётлаб сўри четига қўйди. Мусича қилт этмади. Бехос юз берган даҳшатдан карахт бўлиб қолган эди. Оқимтир тўш патларидан сизиб оқаётган қон оёғида ҳалқа-ҳалқа бўлиб омонат қалқиб турарди. Унинг маъсум кўзлари атрофга умидвор жовдирарди, кимдандир нажот кутарди. Ҳозиргина мусича қанотини узиб кетган вентилятор парраклари тепада ҳамон чарх урарди...

Ўртадаги муздек жимликни ёнимда ўтирган ҳамсуҳбатим бўлди:

— Ёлғиз қанот билан қаерга ҳам борарди шўрлик. Ҳозирча кўнгли тинч. Ҳамма тарқагач, ҳоли не кечаркин?

Ош сузиб келинди. Мен ундан бир сиқим олиб, мусичанинг ёнгинасига қўйдим. У қайрилиб ҳам қарамади. Жовдираган кўзлари одамлардан узилмасди...

Бу воқеага анча йил бўлди.

Ҳозиргина ён қўшнимиз Аҳмад отанинг ёлғиз ўғлини қабрга қўйиб келдик. Эндигина йигирма бирга кирганди.

Аҳмад ота йўлакдаги омонатгина курсида ўтирибди. Муштлари чеккасига ботиб кетгандай. Унинг ён-верида маҳалламизнинг катта-кичиклари қўл қовуштириб турибмиз.

Аҳмад ота ҳар гал мени учратганида:

— Ошнангни кўнглига қўл солиб кўр, болам. Тенгқурларинг қатори бошингни боғлаб қўяй десам, унамайди. Анча бағрим тўлиб қоларди-да.

Беихтиёр отага қарайман. Яктак остидан туртиб турган қоқ суяк елкалари титрайди. Оппоқ соқол учларида ҳалқа-ҳалқа омонат ёш илиниб турибди. Анчадан кейин муштларини чеккадан олиб тиззаларига қўйди. Атрофига жовдираб термулди. Безовта кўнгли босинқиради. Кўзларини ён-верида қўл қовуштириб турган одамлардан узолмай қолди...

Негадир кўз олдимда ёлғиз қанот мусича пайдо бўлди. Қулоқларим остида ҳамсуҳбатимнинг «Ёлғиз қанот билан қаерга ҳам борарди шўрлик. Яхшиям бунда одамлар бор, кўнгли тинч. Ҳамма тарқагач, ҳоли нима кечаркин», деган сўзлари қайта эшитилгандай бўлди. Кўнглим сирқираб кетди...

Шундан бери ёлғизликдан қўрқаман.

Тўлаган ТЎХТАЕВ.

Қашқарга сафар

Санъатшунос Баҳриддин Насриддиновнинг яқинда нашрдан чиқадиган «Тўйчи Ҳофиз» деган китобида машҳур хонандамиз Мулла Тўйчи Тошмуҳамедовнинг ҳаёти ва ижодий фаолияти ўз аксини топган. Бугун биз ана шу китобдан парчани эътиборингизга ҳавола этамиз.

Мулла Тўйчи ёшлик чоғларидаёқ Уста Қўчқорнинг Эрон, Ҳиндистон марказлари ҳамда Еркент, Ғулжа каби шаҳарлар ҳақида айтиб берган ҳикояларини зўр қизиқиш билан эшитарди. Шундан кейин, унинг узоқ юртларга, хорижий мамлакатларга сафар қилгиси келарди. Аммо ойлаб юриладиган бундай йўлларга чиқишга ҳофизнинг кучи етса ҳам, пули етмас эди.

1896 йил. Кунлардан бир кун Тошкентдаги «Минор» маҳаллада истиқомат қиладиган Атиқулло эшон (Дакканли) исмли киши Мулла Тўйчини ўз уйига таклиф этди. Ёш ҳофиз бу зотнинг оиласини яхши биларди, унинг Мўминхўжа деган ўғли билан яқин таниш ҳам эди. Атиқулло эшон ва унинг отаси Атхон аслида Дакка шаҳридан бўлиб, Ҳиндистонга ҳар икки-уч йилда бир марта бориб келарди ва у ердан ҳар хил хуш исли чойларни келтирарди. Атиқулло эшон Мулла Тўйчини ўз ўғли Мўминхўжа билан бирга Ҳиндистонга олиб кетмоқчи бўлганини айтганида, ёш ҳофиз суюнганидан юраги тарс ёрилиб кетай деди. Лекин шуҳрати асрлар бўйлаб тарқалган бу афсонавий мамлакатга сафар қилиш Тўйчига насиб қилмади. У шу кунлари қаттиқ шамоллаб, «муртак» касали билан узоқ вақт оғриб қолди.

Ҳофизнинг Қашқарга сафар қилиш ҳақидаги орзуси кейинроқ, 45 ёшга тўлганида ушалди. У 1913 йилда андижонлик созандалар билан бирга Хитой чегарасига яқин бўлган «Ғалжат» йўлини босиб ўтиб, саккиз «сумул» (қишлоқ) орқали хўтан араваларда «Ила» дарёсигача етиб борди ва кемага тушиб, Ғулжага, Акбархўжа кудунгар ҳовлисига қўнди. Акбархўжа асли андижонлик бўлиб, ниҳоятда меҳмондўст одам экан. Унинг асосий ҳунари кудунгарлик, яъни беқасам, атласларга жилолик гул солиш бўлиб, Ғулжада ўзининг дўкончаси ҳам бор экан.

Мулла Тўйчи Андижондан олиб келган граммофон ва пластинкалардан бир нечасини Акбархўжа дўконида сотиш учун берганида, минглаб одамлар дўкон атрофини ўраб олдилар. Атрофни қий-чув, шовқин-сурон, кулги ва ҳаяжон босди. Ҳамма ҳайрон. Бунингдек мўъжизот осмондан тушдими, ердан чиқдими деб ажабланардилар...

Тўйчи Ҳофиз Ғулжадан кейин «Қўрғос» орқали ўз ҳамроҳлари билан Еркентга ўтди. У шаҳардаги «Валивой масжиди» ёнидаги тошкентлик Бадриддин маҳсум меҳмонхонасида тўхтади. Айтишларича, бу ерда машҳур қўқонлик шоир Зокиржон Фурқат ҳам бўлган экан.

Бадриддин маҳсум Туркистон ўлкасидан келган меҳмонлар шарафига зиёфат берди. Мулла Тўйчи ва унинг ҳамроҳлари Еркентга келганини эшитиб, бу хонадонга бир вақтлар Тошкентдан келиб қолган Ҳокимхўжа, Саидумар, Муҳиддинхўжа, Садриддин маҳсум, Хўжан-хўжа каби кишилар билан бирга, шаҳарнинг фозиллари, шоирлари, ҳунармандлари, хонандаю-чолғучилари, дўкондорлар, мадрасаю мактабларда дарс берувчи муллолар ҳам келдилар. Бу ерда хушфеъл кишилар билан ширин мусоҳабалар бўлди, чиройли-чиройли қўшиқлар айтилди, ёқимли мусиқалар чалинди, ғазаллар ўқилди. Шу кунлардаги анжуманларнинг, самимий суҳбатларнинг чиройи ва ҳусни айниқса азиз меҳмон Мулла Тўйчи Ҳофиз ва унинг ҳамроҳлари билан безаниб турди.

Еркентдаги ўтиришлардан бирида Садриддин маҳсум билан Хўжан-хўжа ўртасида «Насаб» ва «Хасаб» борасида қаттиқ тортишув кетди. Бу тортишувга суҳбат вақтида Хўжан-хўжанинг «Ўғрини боласи ўғри, тўғрининг боласи тўғри бўлади», деб қўйгани сабаб бўлди. Садриддин маҳсум бундай фикрга сира қўшила олмаслигини билдирди ва ўғрининг боласи ҳам агар кичкинтойлик пайтидан бошлаб яхши тарбиясига тушса, тўғри бўлиши мумкинлиги, одамни бузадиган нарса атрофдаги ярамас муҳит эканлиги тўғрисида сўзлади.

Мулла Тўйчи қарайдики, тортишув ниҳоятда жадаллаб кетяпти. Шу пайтда, у баҳсга аралашди ва икки мисра шеърдан иборат мақолни ўқиб берди:

Ҳасаб фавқи насабдур, эй неку ҳол,
Ипакдан ўткарур кўп ишлаган шол.

Мазмуни: Хасаб (кишининг амали, қиладиган яхшилиги асл бўлиб тарбияланиши) Насабдан (келиб чиқишдан) баланд туради, эй, ҳоли яхши бўлганлар. Кўп ишланган жун ипакдан ҳам ўтиб кетади.

«Насаб» баландми, «Хасабми» — деган саволга Мулла Тўйчи Ҳофиз берган жавоб йиғилганларнинг фикрича, «олтин узукка ёқут кўз солгандай» бўлиб тушди. Ана шу анжуманда иштирок этаётган ғулжалик Абобаҳр Осим деган бир тақводор эса Мулла Тўйчининг хуш зеҳнига, ақли равонлиги, идроки баландлигини кўргач, унга ўз шаҳридаги энг катта жомеъ масжид — «Андижон масжиди» қошида «Наът» (илоҳий қўшиқ) ўқийдиган қорилар тарбиялаб етиштирадиган мактаб очиб бериши ҳақида гапирди ва шу муносабат билан, тошкентлик ҳофизни бу ерда қолишга ташвиқот этди. Тўйчи Ҳофиз бунга сира кўнмади ва тақводорга бундай деди:

«Ўтган куни Бадриддин маҳсум меҳмонхонасида ўтирганимизда менга қўқонлик Зокиржон Фурқатнинг Еркентга келиб яшагани ҳамда шу ерда қазо қилгани ҳақида гапириб бердинглар. Биз шоир Фурқатни яхши биламиз, у кишининг ғазаллари доим халқимизнинг тилида, дилида. Бу улуғ зотнинг шеърларига гўзал куйлар басталанган. Унинг қўшиқлари энг дардли, маъно-мантиқли, севимли қўшиқлар. Фурқат хорижий юртлардан туриб ёзган хатлар, шеърлар «Туркистон вилоятининг газети»да тез-тез босилиб турарди. У кўп ерларда бўлган, Туркия, Юнон эли, Миср, Ҳиндистонларни кўрган. Сўнгра Қашқарга ўтиб келган. Шоир Хўтан ва Еркентларни ўз шеърларида мақтаб ҳам ёзган, ҳақиқатан, шаҳрингиз мақташга арзигули экан. Аммо, Фурқат умрининг сўнгигача ўз ватанини юксак эҳтирос билан севган, туғилиб ўсган ерини —Туркистон ўлкасини жуда ҳам соғинган, ёру-биродарлари, дўсту-улфатларининг юзига муштоқ бўлган. Буни ҳаммамиз ҳам шоиримизнинг мана бу шеъридан кўришимиз мумкин:

Ватаннинг иштиёқин тортарам ғурбат ғами бирла,
Турубдурман қутулмай ғуссаи ранжу иноларидин...

Мулла Тўйчи чуқур нафас олиб хўрсиниб қўйди-да, бу ерда йиғилганларга қараб мурожаат қилди: «Азизлар, Фурқат ўз ватанидан йироққа кетган сари, унинг бу модари—зотга бўлган муҳаббати янада чексиз оша борди. У она диёрнинг баланд тоғлари ва қирлари, ям-яшил боғлари ва далалари, мусаффо осмони ва зилол сувлари, навбаҳорда сабза бўлган ариқ бўйлари, водийларда подачиларнинг ҳай-ҳувларию, қўй-қўзиларнинг маърашини, қўйингчи, жонажон юртнинг барча табиат бойликларини қалбдан севарди. Шунинг учун ҳам, шоир буларнинг ҳаммасидан айрилиб қолгач, ўзга юртларда алам чекиб, дилини ғамнок айлаб, ватан фироқида бағри чок бўлиб юра берган. Биродарлар, шоиримизнинг мана бу шеърини тинглаб кўринг!

Кишй ҳолимни билмас, меҳрибонидан адашганман,
Ватан оворадурмен, дўстонидан адашганман.
Ватансиз бенаводурман, маконидан адашганман
Ғарибн қўйи ғурбат, хону маконидан адашганман,
Ва ё бир мурғи ваҳший, ошёнидан адашганман...

Мулла Тўйчи бу шеърни охиригача ўқий олмади. Овозида титраш аломатлари бўлди. Томоғига алланималардир тиқилиб қолгандай туюлди. Лаблари ҳам титрай бошлади. Кўзлари жиққа ёшга тўлди ва киприклари орасидан юзига бирин-кетин биллурдек томчилар туша бошлади.

Ҳофизнинг ҳаяжонланиб кетганини кўрган Абобаҳр Осим унга бироз таскин бермоқчи бўлди, — «Ҳа, ўз юртингга нима етсин... Ажойиб шеър. Юксак маҳорат билан ёзилган экан».

— Азизлар деди Мулла Тўйчи кўз ёшларини артиб, — Мана бу хонадонда ҳам жуда яхши ўтиришдик, чиройли суҳбатлар бўлди. Баҳона билан «баҳсда» ҳам қатнашиб олдик, Марҳум Зокиржон акамизни ёд этдик. Меҳмондўстлигингиз учун минг раҳмат. Иззатингиз, обрўйингиз ва одамийлигингиз бундан ҳам зиёда бўлсин. Менинг ва ҳамроҳларимнинг шаънига айтган юрак сўзларингиз учун юз минг ташаккур. Барчангиз омон бўлинглар. Энди юртингизга қачон келамиз, қачон йўқ. Шунинг учун, бизлардан ёдномa сифатида мана бу граммофон билан пластинкаларни олиб қўйсангизлар. Буларнинг ажойиб фазилати бор — уйингизда ўтириб бизни ва бизга ўхшаш фақир хонандаларнинг овозини эшитаверасизлар. Хурсандчилигингизга ярасин, эслаб юрарсизлар. Энди бизларга ижозат беринглар, биз ўз юртимиз томон йўл олайлик»...

Мулла Тўйчи граммофон билан пластинкаларни токчатагида турган сандиқ устига қўйди-да, қозиқда осиғлиқ турган кўк мовут чопонини қўлга олиб, ҳовлига чиқди. Мезбонлар меҳмонларни араваларга ўтқазиб «Ила» дарёси қирғоғига қадар етказиб қўйдилар. Тошкентлик ҳофиз ўз ҳамроҳлари билан кемага тушиб «Ила» дарёсидан омон-эсон ўтди ва «Бўри-ғужур» қишлоғи орқали ўз ватанига қараб «хўтан арава»ларда йўл олди. У йўлбошловчи уйғур чол ўтирган аравада кетар экан, хаёлига марҳум Зокиржон Фурқат келди. Мулла Тўйчи ёқимли ва майин овоз билан хиргойи бошлади:

Фиғонким гардиши даврон
Айирди ўз диёримдан...

Б. НАСРИДДИНОВ.

● ПОЙТАХТИМИЗ МЕҲМОНЛАРИ

ЮКСАК МАҲОРАТ НАМОЙИШИ

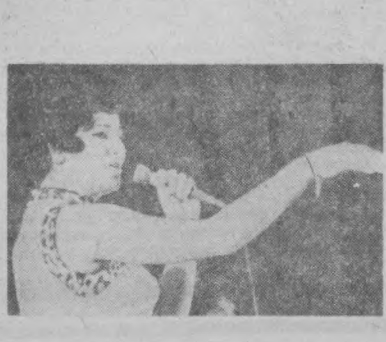

21 октябрдан Свердлов номли концерт залида Ладислав Безубка бошчилигидаги чехословак эстрада оркестри гастроллари бошланди.

Чехославак санъаткорлари шаҳримиз мухлисларини бир қатор янги замонавий қўшиқлар билан мамнун этмоқдалар. Улар орасида Совет Иттифоқига биринчи марта келган Джовани Палатинус, Итка Конупкова каби солистлар бор.

СУРАТЛАРДА: Итка Конупкова куйлаяпти (чапда). Ўнгда — «Эхо» квартети.

М. Каменецкий фотолари.

ҲАСАД

Ливиу РЕБРЯНУ

РОМАНДАН ПАРЧА

Дафн маросимига қарийб бутун қишлоқ келди, кўча одамга тўлиб кетди. Баҳор шабадаси туғларни ҳилпиратар, бухўр ҳидини йироқ-йироқларга олиб кетиб, у ёқдан олма гулининг ёқимли бўйини келтирар эди. Гоҳ-гоҳ аёлларнинг ув тортиб йиғлагани эшитилар, Белчуг эса пинғиллаб жаноза ўқир ва тинмай бухўрдонни чайқатар эди. Тобутнинг бир томонида чўк тушганча Ион, бошқа томонида эса Василе худди гуноҳкорлардек бўйнини ҳам қилиб ўтирар эди. Зенобия ҳам чақалоқни кўтарганча тиз чўкиб ўтирар, бола йиғламасин деб уни тебратар ва дафн маросимининг дабдабали ўтаётганидан мақтангандек нуқул ён-верига аланглар эди. Юрак-бағри эзилиб кетган Гланеташу фарёд чекиб йиғлар, юзини қўли билан яширганча яккаш:

— Қизгинам... қизгинам... — деб такрорларди.

Ион попнинг саволини ва дьячокнинг жавобини гўё тушида эшитаётгандек бўларди. Унинг фикри миясида чақиндек чақнаб, гоҳ Анага, Анадан чақалоққа, чақалоқдан Василега, ундан яна қора лентага ўралган марҳума ётган қайин тобутга, сўнг Флорикага, ундан кейин Зенобиянинг қўлидаги чақалоққа кўчар эди. Хаёлига бола келганда у қўрқувдан титраб кетарди.

Қашиш узундан-узоқ дуо ўқиётганида у ўликни чиқариш олдидан қайғули Жеорже билан Флорика келганини эслади. Улар, бандалик, худонинг иродаси шундай экан, бардам бўл, дунёдан ҳамма ҳам ўтади, деб тасалли бердилар... Келиннинг таънага тўла ғуссали интизор кўзлари унга михланган, илҳақлигини зўр-базўр яшириб чақнаб турар эди. Буни Жеорже пайқаб қолишидан қўрқиб, у кўзини ерга қадади. Бироқ ҳозир у меҳр-муҳаббат билан боққан ўша кўзларни тўла-тўкис тасаввур қилди. Қалбини алғов-далғов қилган бу кўзлар тобора қалбини ўкинч ҳисларга тўлдира бошлади. Бундан энди умид учқуни ёлқинланиши ҳеч гап эмасди.

Марҳумани қабрга қўяй деяётганларида Ион бошини кўтариб кўп вақтдан бери ўқрайиб қараб турган Василе Бачунинг кўзига кўзи тушди. Ион ранги қум ўчиб, бошини қуйи солмоқчи бўлди-ю, бироқ иложини қилолмади. Қайнатасининг кўзлари шу аснода ўлжасини ютишдан олдин авраййдиган баҳайбат илоннинг кўзига ўхшарди. Ион унинг кўзларида аввалига ғира-шира, кейинроқ эса ойнадек равшан савол аломатини ўқиди: «Хўш, ер нима бўлди? Ҳамма ер жойи растонини топиб кетди-ку...»

Шу заҳоти чақалоқ тўғрисида нима учун мунча кўп ўйлаётганини тушуниб қолди. Башарти шу чақалоқ бўлмаганда Ананинг ўлимидан кейин бутун ердан маҳрум бўларди ва шунча жон куйдириб талашиб-тортишгани беҳуда кетарди... Бундан чиқди бутун мол-дунёси шу болага боғлиқ, у омон бўлса, мол-дунёси ҳам омон бўлади... Ион чақалоқни кўтариб олган Зенобияга қарамоқчи бўлди-ю, лекин Василенинг нигоҳидан кўзларини олиб қочолмади. Василенинг тикандек қадалган нигоҳи уни ўт бўлиб куйдирар, эзар эди. Ион ўзини унинг кўзларида кўзгуда кўргандек кўрди. Мана у: ранги заъфарон, чумчуқ пир этса, юраги шир этади, таҳдид қилаётган хавф олдида қалт-қалт қилади... Қайнатасининг эса заҳарли ва ғолибона кулгидан юзи ёришган.

Ана солинган тобутни қабрга туширмагунларича Василе Бачунинг нигоҳи уни таъқиб этиб, бераҳмларча қийноққа солди, қалбидан ҳатто Флориканинг ўтли нигоҳини ҳам, дафн маросимини ҳам сиқиб чиқарди. У фақат бир нарсани — гўё бутун тақдири ўшанга боғлиқдек ёлғиз чақалоқни ўйларди.

Қабристондан қайтаётганларида гўё биров ўғирлаб кетадигандек чақалоқни Зенобиянинг қўлидан тортиб олди-да, бағрига босди ва уни қоқсуяк қўллари билан яширди. Петришор йиғлар, Ион эса шунча машаққат ва қийинчилик билан қўлга киритган ерларимни кўтариб кетаётибман деган ўйда, тажрибали энагалардек болани овутишга уринарди. Илгарилари уни сўкиб, Ана шунинг касрига ўзини ўзи осган деб юрганлар Ион болани қандай эъзозлаётганини кўриб жаҳлдан тушдилар ва ўзларича хотинининг ўлимига бу айбдор эмас деган фикрга келдилар.

Улар катта кўчага қайилишаётганда ғаразли бир товуш унинг қулоғига шипшиди:

— Ҳозир бўл, куёв, тағин неварагинам оғриб қолмасин!

Ион сапчиб тушди ва чақалоқни Василе Бачунинг назаридан яширмоқчи бўлгандек чопонининг ичига тиқиб олди.

Маърака ўтгач, Ион болани қандай авайлаб-асраш ва қандай тарбиялаш тўғрисида онаси билан узоқ маслаҳатлашди. Зенобия комил ишонч билан, ташвиш тортма, чақалоқ эсини таниб қолди, Ананинг ўзи ҳам эмчакдан ажратмоқчи бўлиб юрганди, у ҳар қандай овқатни еяверади, худо умрини берган бўлса, ҳадемай қап-катта йигит бўлади, уни мол боқишга яйловга юборасан, дегач бироз кўнгли таскин топди.

— Кўзингни оч, ойи! — деди у хириллаб. — Унга яхшилаб қара. Менинг назаримда, Петришор нимжонга ўхшаяпти.

— Вой худойим-э, жиннипинни бўлганмисан, қара икки бети қип-қизил мағиздек, пишиқ-пухтагина.

— Хўп, майли... Борди-ю, худо кўрсатмасин, касал бўлиб қолса ёки ўлса, билиб қўй, сенга кун бермайман... Бола — менинг ҳаётим, ойи!

— Жуда шаккоксан-да, Ионикэ, ўлай агар енгилтаксан! — деди Зенобия аччиғи чиқиб.

— Бу гапларни мен, кейин айтмовдинг, деб юрмагин деб айтиб қўяяпман... Уни кўз қорачиғингдек асра!.

Зенобия, чақалоқ учунки шунча жон куйдиряпти, бундан чиқди хотинини жон-дилидан севар экан-у билдирмай юраркан-да, деб ўйлади ва чўқиниб:

— Сенга бир нарса бўлдими, ўғлим? Фалокатни ўзинг чақираётибсан-а, худоё худовандо ўзинг кечир! — деди.

I

Нимжон мирзаокруг суди бир ой қамоқ муддатини Армадия турмасида ўташга рухсат этган қоғозни Ионнинг қўлидан олди-да, қўлида айлантириб ўйнади. Кейин папкаларни титди, унга аттанг дегандек бошини сарак-сарак қилиб қаради. Сўнг чанг рўйхат дафтарига алланарсаларни ёзди-ю, Ионга сариқ билет тутқазиб: «Йўлакнинг охирига бор, у ерда бир нечта калит осиғлиқ қора тахта турибди», деб уни ўша ёққа юборди.

Ион йўлакдан ўтаётиб турма ҳовлисига чиқиб қолди. Бу ҳовлини у дарров таниди, ахир Симион Лунгу билан судлашганида бекорга уни синчиклаб кўздан кечирмаган эди-да. Худди ўша сафардагидек ранги қум ўчиб, юраги шиғ этиб кетди. Торгина ҳовли бўм-бўш эди. Сийқаси чиққан тош тахталарда қуёш нури жилва қиларди. Йўғон темир панжара ортидаги ойна офтобда ялт-юлт этарди. Деразалардан бирида қоп-қора соқоли ўсиб кетган, боши тақир қирилган кишининг қаққайиб тургани кўринди, унинг фақат кўзларидагина ҳаёт асари кўринар, гўё улар кундузги нурдан баҳра олиш иштиёқида ҳарислик билан тикилаётгандек туюлар эди. Ион чўчиб тушди ва чўқинди. Кейин яккам-дуккам пага-пага булутлар муаллақ осилиб турган зангори осмонга боқди.

(Давоми бор).

(Давоми. Боши газетанинг № 250, 251-сонларида).

Редактор
С. М. ҚОРОМАТОВ.

МУТАХАССИС МИНБАРИ

ТОК КЎМИШ

Ўзбекистоннинг кўпчилик районларида ток қишда тупроққа кўмилади. Бу ишни қора совуқ бошланмасдан олдин амалга ошириш лозим. Акс ҳолда кузда ёғингарчилик бошланиб, совуқ тушиши натижасида новдалардаги куртакларнинг кўпчилик қисми совуқдан зарарланиб, келгуси йил токнинг нормал ривожланиши учун жиддий таъсир қилади. Токлар сентябрнинг охирига бориб, ўсишдан тўхтайди. Шунингдек, бу вақтда илдиз, занг ва новдалар томонидан тўпланадиган озиқ моддалар ҳам ниҳоясига етади. Бу даврда новдалар тўла пишиб етилади. Пишган новдалар ёғочланиб ундаги сув миқдори камаяди, запас озиқ моддалар етарли даражада тўпланиб, қишки совуққа ҳамда баъзан қишда бўладиган қурғоқчиликка чидамлилиги ошади. Умуман, яхши қишлаши учун чиниқиш жараёнини ўтайди.

Токни ноябрнинг бошларигача кўмиб бўлиш керак. Ток, асосан тупроққа, шунингдек, барди, похол, хашак, токрўда, полиз экинлари палаклари билан кўмилади.

Токлар тупроққа кўмиладиган бўлса, бу ишни осонлаштириш мақсадида токзор бир ҳафта илгари суғорилади. Ер етилгандан сўнг қатор ва туп оралари юмшатилади. Нам тупроққа кўмилган ток яхши қишлайди.

Токни кўмиш олдидан ҳар бир ток тупи тагига кесиб ташланган ток навдаларидан белбоғ қилиб ташланади. Занг ва мадангдар шу белбоққа ётқизиб боғланади. Бундай белбоғлар баҳорда ток очилаётганда уларни кўтариб олишни қулайлаштиради. Ток туплари бир текис ётқизилиб бўлгандан сўнг занг ва мадангдар орасида бўшлиқ қолдирмай тупроқ ташланиб, ток бир текисда кўмилади. Баҳорда токни очиш қулай бўлсин учун, белбоғларнинг учи икки томондан кўринарли қилиб чиқариб қўйилади. Ток туплари тупроқ билан бир текисда кўмилмаса занг ва мадангдар ёғиндан сўнг очилиб қолиб, қиш совуқ келган йиллари уларнинг тагида температуранинг пасайиб кетиши оқибатида куртаклар, ҳатто занг ва новдалар ҳам совуқдан зарарланиши мумкин. Ток тупи кўмиладиган тупроқнинг қалинлиги ҳар бир жойнинг иқлим шароитига боғлиқ.

Ток тупларини кўмишда бардининг аҳамияти катта. Бардига кўмилган ток қишдан яхши чиқади, чунки унга тушган ёғинлар узоқ турмаслиги натижасида нам пастга ўтмай, оқиб тушиб кетади. Бундан ташқари бардининг тез чиримаслиги туфайли ундан 2—3 йил фойдаланиш мумкин. Бардига кўмилган ток тупроққа кўмилган токларга қараганда кечроқ уйғонади. Шунинг учун уларни тупроққа кўмилган ток тупларига нисбатан баҳорда кечроқ очса ҳам бўлади. Ток бардига кўмилиб, очилаётганда куртаклар кам шикастланади. Аммо токларни доимо барди ёки хашакка кўмиш натижасида занғларнинг пўстлоғи ажралиб туша бошлайди. Шунинг учун ҳам барди ва хашак билан кўмиладиган токлар ҳар 2—3 йилда тупроқ билан кўмилиб туриши керак. Токларни тупроққа кўмишнинг яхши тарафи шундаки, бунда ток зангининг пўстлоғи кўчмайди, оидиум (кул) касаллигининг асоратлари йўқолади.

Ш. ТЕМУРОВ.

● *Текинхўрлик, безорилик ва ичкиликбозликка шафқат йўқ!*

ДАЙДИНИНГ ЖАЗОСИ

Шаҳримиз кундан кунга кенгайиб, гўзаллашиб боряпти. Тошкент аҳолиси ҳам кун сайин кўпайяпти. Пойтахтимиз Иттифоқдаги энг катта ва гавжум шаҳарлардан бирига айланиб қолди. Шаҳар аҳолисининг ҳар бири ўз меҳнат постига эга. Лекин Тошкентда текин томоқ дардида тентираб юрган юлғичлар ва текинхўрлар ҳам учраб қолади.

Любовь Дорошенко ҳам ана шундай шахслардан. У эсини таниб бирон ерда ёлчитиб ишлаганини хотирлай олмайди. Худди шу беқарорлиги туфайли Тбилисида икки йил, Армашир шаҳрида икки йил, Москвада бир ярим йил, кейинроқ яна бир ярим йил, Тошкентда эса кетма-кет тўрт марта қамоқ жазосига ҳукм қилинди. Бунинг сабаби Дорошенко жазо муддатини ўтаб чиқиши билан яна текинхўрларча тентираб юраверар эди. Охирги марта у Сочида қўлга тушиб, яна икки йил қамоққа ҳукм қилинди. Шундан кейин Дорошенко тағин Тошкентга келиб қолди. Бу ерда унга Янгийўл шаҳридаги 8-ғишт заводида ишлаш учун йўлланма беришди.

Тўғри, Дорошенко заводга борди. Лекин енгил-елпи яшашга ўрганиб қолганлиги учунми, оз муддат ишламасданоқ қочди.

Ленин район халқ суди бир неча марта қамалиб чиқса ҳам тўғри йўлга тушмаган дайди Дорошенкони беш йил қамоқ жазосига ҳукм қилди.

КЎЧА ҚОИДАСИГА РИОЯ ҚИЛИНГ!

Кунн-кеча шаҳримизнинг Урицкий кўчасида кўча ҳаракати қоидасининг бузилиши натижасида автомобиль ҳалокати рўй берди. Республика озиқ-овқат саноати министрлигига қарашли махсус кўчма механизациялашган колоннага қарашли 10-44 ТНД номерли юк автомашинасининг шофери Бокас Лефтириснинг тезликни оширишн туфайли бу ҳодиса рўй берди. Натижада бу машина билан гидрорежим экспедициясига қарашли ТШД 09-38 номерли енгил машина ҳамда саноат қурилиш материаллари министрлигига қарашли 1-автобазанинг 07-55 ТНЖ номерли машинаси тўқнашди. Агарда кўча ҳаракати қоидаларига қатъий риоя қилинганида эди, бу ҳодиса рўй бермасди.

СУРАТДА: кўча ҳаракати қоидасини бузувчининг машинаси томонидан шикастланган машиналар.

М. Нуриддинов фотоси.

ШАҲРИМИЗГА ДОҒ ТУШИРАЁТГАНЛАР

Майда безорилиги учун жазоланганлар

Орлов В. С. 1938 йилда туғилган. 2-троллейбус депосининг слесари. Маст ҳолида уйида жанжал қилиб хотинини урган ва болаларини кўчага ҳайдаб чиқарганлиги учун 15 суткага ҳукм этилди.

Маджибжер Л. М. 1951 йилда туғилган. Химия фармацевтика заводининг тахловчиси. Маст ҳолида Физкультура кўчасида жанжал қилиб сўкинганлиги учун 10 суткага жазоланди.

Ҳушёрхонада тунаганлар

Чистяков И. М. 1934 йилда туғилган. 1-темир бетон заводи хўжалик бўлимининг бошлиғи.

Онуҳов В. П. 1944 йилда туғилган. Электрон техника заводининг радиомонтажчиси.

Реклама ва эълонлар

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА—27|X да **Ойжамол**, 28|X да **Трубадур.**

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА—27|X да **Йўлчи юлдуз**, 28|X да **Бой ила хизматчи.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 28|X да **Менинг жаннатим**, 29|X да **Паранжи сирлари**, 30|X да **Тошболта ошиқ.**

КИНО

27 ОКТЯБРДА

Қўғирчоқ (2 серия)— «ВОСТОК» «ЧАЙКА», «ЎЗБЕКИСТОН», «МОСКВА», «СПУТНИК», «ДРУЖБА» (кундуз ва кечқурун).

Доктор Рот шубҳа остида — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Севги чиройи —САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

Тилла зирак—НАВОИЙ номли (ўзбек тилида, кундуз ва кечқурун).

28 ОКТЯБРДА

Қўғирчоқ (2 серия) —«ВОСТОК», «ЧАЙКА», «ЎЗБЕКИСТОН», «МОСКВА», «СПУТНИК», «ДРУЖБА» (кундуз ва кечқурун)

Доктор Рот шубҳа остида — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Севги чиройи—САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

Тилла зирак—НАВОИЙ номли (ўзбек тилида, кундуз ва кечқурун).

Тош юракли кишининг ўғиллари—«КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

27, 28 ОКТЯБРДА

М. ҚОРИЁҚУБОВ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ ФИЛАРМОНИЯСИ ВА ЭСТРАДАСИ АРТИСТЛАРИНИНГ

ФАХРИДДИН УМАРОВ ИШТИРОКИДА

КОНЦЕРТИ

Концерт кеч соат, 8 да бошланади.

Билетлар Свердлов номли концерт зали кассасида кундуз соат 2 дан сотилади.

МАРКАЗИЙ «ЮБИЛЕЙ» СПОРТ ЗАЛИДА

27, 30 ОКТЯБРДА

СССРДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН ТРЕНЕР С. Л. ДЖЕКСОН ХОТИРАСИГА БАҒИШЛАНГАН

БОКС БЎЙИЧА ЎЗБЕКИСТОН ШАХСИЙ БИРИНЧИЛИГИ ЎТКАЗИЛАДИ

МУСОБАҚАЛАРДА: БОКУ, ДУШАНБА, ДОНЕЦК, КРАСНОЯРСК, ФРУНЗЕ, ХАРЬКОВ, ТОШКЕНТ, САМАРҚАНД, ФАРҒОНА, БУХОРО ва СССРнинг бошқа шаҳарларидан кучли боксчилар қатнашадилар.

ҚАТНАШЧИЛАР орасида халқаро мусобақаларнинг ғолиблари, мамлакат чемпионлари ва чемпионатда мукофотли ўринни эгаллаган боксчилар бор.

Мусобақанинг бош судьяси—Республика категориясидаги судья Б. ГАЗИМОВ.

Билетлар МАРКАЗИЙ «ЮБИЛЕЙ» СПОРТ ЗАЛИ кассасида сотилмоқда.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

(Киров кўчаси, 11 уй)

ОЛЕГ СОКОЛнинг

ССCРДА ЯГОНА ЭЛЕКТРОН-ИЛЛЮЗИЯ АТТРАКЦИОНИНИНГ ГАСТРОЛЛАРИ

ЭЛЕКТРОМЕХАНИК АССИСТЕНТ РОБОТ ИШТИРОКИДА

«МЎЪЖИЗАСИЗ МЎЪЖИЗАЛАР»

ва катта ҳар турли программалар.

Томошалар кеч соат 8 да бошланади.

Шанба кунлари: кундуз соат 3, кеч 6 да; якшанба кунлари кундуз соат 12, 3 ва кеч 6 да томошалар кўрсатилади.

Олдиндан билет сотиш кассаси эрталаб соат 11 дан очиқ.

ТЕЛЕВИЗОР

26 ОКТЯБРЬ

ДУШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

17.55 Кўрсатувлар программаси.

Рус тилида: 18.00 «Хатолар ороли». Болалар учун мультфильм. **18.25** «Советский воин». Тележурнал. **19.25** «Ахборот» информацион программаси. **19.40** «Буюк ғамхўрлик». Ҳужжатли фильм. **20.00** Реклама.

Ўзбек тилида: 20.05 «Ахборот» информацион программаси. **20.20** Сенинг орденларинг, комсомол!». Телефильм биринчи серияси. **20.45** «Оламда нима гап?» **21.15** Янгиликлар. **21.25** Телевизион театр. Х. Диряев. «Қисмат». 1-қисм. **23.05** Кўрсатувлар программаси.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ ЎҚУВ КЎРСАТУВЛАРИ ПРОГРАММАСИ

18.00 Биология. 10-синф. «Эволюциянинг асосий йўналишлари» (ўзбек тилида). **18.30** Сиртдан ўқиётган 2-курс студентлари учун. Инглиз тили. **19.00** Сиртдан ўқиётган студентлар учун. Физика (ўзбек тилида).

МОСКВА КЎРСАТАДИ

19.55 Янгиликлар. **20.05** «Пионерия». телевизион агентлиги. **20.30** Камск автозаводи қурилишидан репортаж. **21.00** Янгиликлар. **21.05** Рангли телевидение программаси. **22.20** Интервидение. Халқаро конкурс лауреатларининг концерти. **23.10** «Хотира суди». Биринчи кўрсатув. **23.40** «Вақт» информацион программаси. **24.00** Интервидение. Спорт гимнастикаси бўйича жаҳон чемпионати. Югославиядан олиб кўрсатилади. Мусобақа охирида янгиликлар, кўрсатувлар программаси.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА ДУШАНБА КЎРСАТАДИ

18.00 Экран—болаларга.

Рус тилида: 19.00 Янгиликлар. **19.20** «Ешлик»—стол даврасида». **19.50** «Котовский». Бадиий фильм. **21.05** Оқшом эртаклари.

Тожик тилида: 21.15 Фан—ишлаб чиқаришга. **21.40** Нафосат оламида. **22.00** Янгиликлар. **22.20** Осиё ва Африка мамлакатлари ёзувчиларининг IV конференцияси олдидан. «Дўстлик куйчиси». Мирзо ТУРСУНЗОДА.

27 ОКТЯБРЬ

СЕШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА МОСКВА КЎРСАТАДИ

13.00 Кўрсатувлар программаси. **13.05** Янгиликлар. **13.10** Хоккей бўйича СССР чемпионати. «СПАРТАК»—«КРИЛЬЯ СОВЕТОВ» (ёзиб олинган). **13.45** Бадиий фильм. **14.45** Интервидение. Ўқувчилар учун. «Комсомоллар ҳақида ҳикоялар». **15.15** Совет Удмурдистони—50 ёшда. **15.45** Янгиликлар. **15.50** Москва кундузги кўрсатувларининг охири.

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

17.55 Кўрсатувлар программаси.

Рус тилида: 18.00 Болалар учун мультфильм. **18.10** «Звезда Востока» журнали саҳифаларида. **19.00** «Ахборот» информацион программаси. **19.15** Съезддан — съездгача. «Рангли металлургиямиз фахри». **19.35** Реклама.

Ўзбек тилида: 19.40 «Сиҳат-саломатлик». Илмий-оммабоп программа. **20.20** «Ахборот» информацион программаси. **20.35** «Сенинг орденларинг, комсомол!». Телефильм, 2-серия. **21.00** КПСС XXIV СЪЕЗДИ ШАРАФИГА. «4 миллион 400 минг тонна учун». **21.15** «ЯРИМ АСР ЙИЛНОМАСИ». Кўп серияли телевизион ҳужжатли фильмнинг 1922 йил ҳақидаги серияси. **21.55** Янгиликлар. **22.00** «Дилбарим». Бадиий фильм. **23.10** Кўрсатувлар программаси.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ ЎҚУВ КЎРСАТУВЛАРИ ПРОГРАММАСИ

18.00 1-синф ўқитувчилари учун математикадан консультация (ўзбек тилида). **18.30** Биология 10-синф. «Эволюциянинг асосий йўналишлари» (рус тилида). **19.00** Сиртдан ўқиётган студентлар учун немис тилидан 4-машғулот. **19.25** Сиртдан ўқиётган студентлар учун инглиз тилидан 5-машғулот.

МОСКВА КЎРСАТАДИ

20.00 Бетховен. «Ҳаёт саҳифалари». 1-кўрсатув. **20.30** Миллионлар ленинча университети. **21.00** Янгиликлар. **21.05** Интервидение. Спорт гимнастикаси бўйича жаҳон чемпионати. Югославиядан олиб кўрсатилади. **23.00** «Вақт» информацион программаси. **23.30** Рангли телевидение. «Уч опа-сингиллар». Бадиий фильм. **01.00** Интервидение. Спорт гимнастикаси бўйича жаҳон чемпионати. Югославиядан олиб кўрсатилади. Мусобақа охирида янгиликлар, кўрсатувлар программаси.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Рус тилида: 20.00 «Егор Буличов ва бошқалар». Бадиий фильмнинг 1-серияси.

Ўзбек тилида: 21.25 «Балет кечаси». **22.05** «Музлар устидаги қанотлар». Ҳужжатли фильм.

РАДИО

26 ОКТЯБРЬ

ДУШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

17.00 Ю. Болатнинг «Кенжа Осман ўғли». Номли ҳикояси (татарча). **17.20** Қозоқ куйлари. **18.00** «Наманган зарбдори». Қурувчилар учун эшиттириш ва концерт. **19.20** Кинофильм ва театр постановкаларига куйлар. **20.00** «Юность Узбекистана» радиостанциясининг программаси. **20.40** Куйлар. **21.00** Халқаро мавзуларда суҳбат. **21.10** Пахта терими илғорлари учун эшиттириш ва концерт. **21.55** «Саломатлик —туман бойлик» (ўзбекча). **22.20** Пахта теримида қатнашаётган шаҳарликлар учун концерт (русча). **22.40** «Замондошларимиз». Адабий эшиттириш (ўзбекча). **23.15** Дам олиш концерти. **24.00** Лирик концерт.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

19.00 Камер куйлар. **19.30** Музикали календарь (русча). **20.00** Т. Тўла. «Коммунистлар» очерки (тожикча). **20.20** «Рост» мақомидан парчалар. **21.00** «Улуғ сафар». Радиокомпозиция (ўзбекча). **21.40** Москва.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

16.00 Тожикча сюита. **16.30** Симфоник куйлар. **18.30** «Ўзбек совет адабиётида хотин-қизлар образи», радиокомпозиция (русча).

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ 4 БЕТ.

26 ОКТЯБРЬ, 1970 Й.

«Вечерний Ташкент» орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета

БИЗНИНГ АДРЕС: Тошкент шаҳар Дзержинский кўчаси, 15-уй. Редакция телефонлари: Коммутатор—33-02-49 дан 33-02-58 гача, редактор ўринбосарлари—33-29-33, 33-29-09, масъул секретарлар—33-27-22, партия совет ва касаба союз ташкилотлари, шаҳар хўжалиги бўлимлари—33-29-42, адабиёт, санъат ва маданият бўлимлари—33-29-55, хатлар ва оммавий ишлар—33-27-70, фан ва олий ўқув юртлари, иллюстрация бўлимлари—33-27-5[illegible], саноат, транспорт ва қурилиш бўлимлари—33-27-03, ахборот бўлими—33-28-95, эълонлар бўлими—33-81-42.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси Тошкент шаҳри.

ИНДЕКС 64579. НАШР 3141. Р—01904.